

חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984¹

פרק א': השופטים

סימן א': תחולה

1. נושא הפרק

[ש/1]

פרק זה דן בשופטים של -

(1) בית המשפט העליון ;

(2) בתי המשפט המחוזיים ;

(3) בתי משפט השלום.

סימן ב': כשירות

2. כשירותם של שופטי בית המשפט העליון

[ש/2]

אלה כשירים להתמנות לשופטי בית המשפט העליון :

(1) מי שניהן במשך תקופה של חמש שנים כשופט בית משפט מחוזי ;

(2) מי שרשום, ומי שזכאי להיות רשום, בפנקס חברי לשכת עורכי הדין ועסק, ברציפות או לסירוגין, לא פחות מעשר שנים, מהן לפחות חמש שנים בארץ, באחד או באחדים מן הדברים האלה :

(א) עריכת דין ;

(ב) שפיטה או תפקיד משפטי אחר בשירות מדינת ישראל או בשירות אחר שנקבעו בתקנות לענין זה ;

(ג) הוראת משפטים באוניברסיטה או בבית ספר גבוה למשפט שנקבעו בתקנות לענין זה ;

(3) משפטאי מובהק.

א2. תקופת צינון למינוי שופט עליון

לא יתמנה לשופט בית המשפט העליון מי שכיהן בתפקיד היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה, אלא אם כן עברה תקופה של שמונה עשר חודשים מיום סיום כהונתו.

3. כשירותם של שופטי בית משפט מחוזי

[ש/3]

(תיקון התשנ"ב)

אלה כשירים להתמנות לשופטי בית משפט מחוזי:

- (1) מי שכיהן במשך תקופה של ארבע שנים כשופט של בית משפט שלום;
- (2) מי שרשום, ומי שזכאי להיות רשום, בפנקס חברי לשכת עורכי הדין, ועסק, ברציפות או לסירוגין, לא פחות משבע שנים, מהן לפחות שלוש שנים בארץ, באחד או באחדים מן הדברים המנויים בסעיף 2(2).

4. כשירותם של שופטי בית משפט שלום

[ש/4]

(תיקון התשנ"ב)

כשירים להתמנות לשופטי בית משפט שלום, מי שרשום ומי שזכאי להיות רשום בפנקס חברי לשכת עורכי הדין, ועסק ברציפות או לסירוגין, לא פחות מחמש שנים, מהן לפחות שנתיים בארץ, באחד או באחדים מן הדברים המנויים בסעיף 2(2).

5. אזרחות

[ש/4א]

(א) לא יתמנה לשופט מי שאינו אזרח ישראלי.

(ב) היה המועמד למינוי גם בעל אזרחות שאינה ישראלית ודיני המדינה שהוא אזרח בה מאפשרים את שחרורו מאזרחות זו, לא יתמנה אלא לאחר שעשה את כל הדרוש מצדו לשם שחרורו ממנה.

סימן ג': מינוי

6. הועדה לבחירת שופטים

[ש/6]

הוראות אלה יחולו לענין הועדה לבחירת שופטים שלפי סעיף 4 לחוק-יסוד: השפיטה (להלן - הועדה):

(1) הכנסת תבחר בבחירה חשאית את שני חברי הכנסת שיכהנו כחברי הועדה; הם יכהנו כל עוד הם חברי הכנסת, ואם תמה כהונת הכנסת - עד שהכנסת החדשה תבחר חברים אחרים במקומם, והכל בכפוף להוראות חוק הכנסת, התשנ"ד-1994;

(2) המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין תבחר את נציגיה בבחירה חשאית; הם יכהנו תקופה של שלוש שנים;

(3) שני שופטי בית המשפט העליון יכהנו תקופה של שלוש שנים;

(4) הרכב הועדה יפורסם ברשומות.

6א. הצבעה בוועדה

[תיקון התשס"ד (מס' 3)]

חבר הועדה יצביע על פי שיקול דעתו, ולא יהיה מחויב להחלטות הגוף שמטעמו הוא חבר בוועדה.

7. סדרי עבודות הועדה

[ש/7]

[תיקון התשס"ח (מס' 11)]

(א) ראה שר המשפטים שיש למנות שופט, יודיע על כך ברשומות ויכנס את הועדה.

(ב) אלה רשאים להציע מועמדים:

(1) שר המשפטים;

(2) נשיא בית המשפט העליון;

(3) שלושה חברי הועדה כאחד.

(ג) (1) הצעת הועדה על מינויו של שופט תהיה על דעת רוב חבריה שהשתתפו בהצבעה.

(2) על אף הוראות פסקה (1), הצעת הועדה על מינויו של שופט לבית המשפט העליון תהיה על

דעת שבעה מחברי הועדה; פחת מספר המשתתפים בהצבעה מתשעה תהיה ההצבעה על דעת

רוב המשתתפים שלא יפחת ממספר המשתתפים בהחסיר שניים.

(ד) הועדה תקבע את שאר סדרי דיוניה ועבודתה.

7א. סייג למינוי שופט

(תיקון התשנ"א)

הועדה לא תציע מינוי של שופט, אם המועמד הורשע בעבירה פלילית שיש בה, בנסיבות הענין,

משום קלון.

8. נשיא בית המשפט העליון והמשנה לנשיא

[8/ש]

[תיקונים: התשס"ז (מס' 2), התשע"ב (מס' 2)]

(א) נשיא בית המשפט העליון והמשנה לנשיא בית המשפט העליון יתמנו לפי הוראות סעיף 4(א) לחוק-יסוד: השפיטה מקרב שופטי בית המשפט העליון.

(ב) תקופת כהונתם של נשיא בית המשפט העליון והמשנה לנשיא בית המשפט העליון תהיה שבע שנים מיום המינוי, ולא ניתן לשוב ולמנותם לתקופת כהונה נוספת באותו תפקיד.

(ג) (בוטל).

9. נשיאים וסגני נשיאים של בתי משפט אחרים

[9/ש]

[תיקונים: התשמ"ט, התשנ"ב, התשס"ז (מס' 2)]

(א) נשיאים וסגני-נשיאים של בתי משפט מחוזיים ושל בתי משפט שלום יתמנו בידי שר המשפטים בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, איש איש מקרב השופטים של בתי-המשפט בדרגה הנידונה.

(ב) תקופת כהונתם של נשיאים וסגני נשיאים של בתי משפט מחוזיים ושל בתי משפט שלום תהיה שבע שנים מיום המינוי, ולא ניתן לשוב ולמנותם לתקופת כהונה נוספת באותו תפקיד בבית משפט שדרגתו זהה לדרגת בית המשפט שבו כיהנו בתפקיד זה.²

(ג) לא יתמנה לנשיא או לסגן נשיא של בית משפט מחוזי או של בית משפט שלום מי שלא יוכל לכהן בתפקיד זה במשך שלוש שנים לפחות, עקב יציאתו לקצבה לפי הוראות סעיף 13(א)(1).²

9א. המשך כהונה של נשיא

(תיקונים: התשמ"ט, התשנ"ב)

(א) נשיא של בית משפט שלום שנתמנה לשופט בית משפט מחוזי, רשאי, בהסכמתו, להמשיך ולכהן כנשיא של בית משפט שלום אם החליט על כך שר המשפטים, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, ואולם בעת כהונתו כנשיא בית משפט שלום הוא ידון בעניינים הנתונים לסמכות בית משפט שלום בלבד.

(ב) אין בהוראת סעיף זה כדי לפגוע בהוראות סעיף 9.

10. מינוי לכהונה בפועל

[10/ש]

[תיקונים:

התשמ"ה (מס' 3), התשמ"ו (מס' 3), התשנ"ב, התשס"ד (מס' 2)]

(א) שר המשפטים רשאי למנות, לכהונה בפועל, בהסכמת המועמד ובהסכמת נשיא בית המשפט העליון -

(1) שופט בית המשפט העליון - לנשיא או לשופט בית משפט מחוזי ;

(2) שופט בית משפט מחוזי - לשופט בית המשפט העליון, לנשיא בית משפט מחוזי, לנשיא בית משפט שלום או לשופט בית משפט שלום ;

(3) שופט בית משפט שלום - לשופט בית משפט מחוזי או לנשיא בית משפט שלום ;

(4) שופט תעבורה - לשופט בית משפט שלום.

(ב) כהונה בפועל לפי סעיף זה, ברציפות או לסירוגין, לא תהיה יותר משנה אחת מתוך תקופה של שלוש שנים, ולענין שופט שהוא רשם, שנתמנה לכהונה בפועל כשופט בבית המשפט שבו הוא משמש כרשם - לא יותר מארבע שנים מתוך תקופה של חמש שנים, ובלבד שבאה על כך הסכמת נשיא בית המשפט העליון.

(ג) מי שנתמנה לכהונה בפועל לפי סעיף זה רשאי לדון גם בענין הנתון לסמכות בית המשפט שבו הוא מכהן דרך קבע, ובלבד שלא ידון באותו ענין בשתי ערכאות.

10א. שופט עמית

[תיקונים: התשס"ו (מס' 2), התשס"ח (מס' 5)]

(א) שר המשפטים ימנה, לפי בחירת הוועדה, שופט בית משפט מחוזי או שופט בית משפט שלום שיצא לקיצבה לפי הוראות סעיף 13(א)(1), (ב)(1), (ב)(2) או (ג), לכהן כשופט עמית, לתקופה אחת שלא תעלה על ארבע שנים (בחוק זה - שופט עמית), ובלבד שלא יכהן כשופט עמית מי שגילו עולה על שבעים וחמש. על אף האמור בסעיף קטן זה, שר המשפטים רשאי למנות, לפי בחירת הוועדה, שופט שיצא לקצבה כאמור, לכהן כשופט עמית בבית משפט לעניינים מקומיים או בבית משפט לתביעות קטנות, אף אם גילו עולה על שבעים וחמש, אם שוכנעו כי אין מניעה שימלא תפקיד של שופט עמית כאמור.³

(ב) שופט עמית יכהן כשופט בבית משפט שדרגתו אינה גבוהה מדרגת בית המשפט שבו כיהן ערב יציאתו לקיצבה.

(ג) שופט עמית יראו אותו כשופט לכל דבר וענין, ואולם יכול שיכהן במשרה חלקית.

סימן ד': כהונה

11. כוחו של מינוי

[ש/12]

שופט שמינויו פורסם ברשומות, אין עוררין על מינויו.

12. התפטרות

[ש/16]

שופט רשאי להתפטר מכהונתו בהגשת כתב התפטרות לשר המשפטים; כהונתו תיפסק בתום שלושה חדשים מהגשת כתב ההתפטרות אם לא הסכים שר המשפטים למועד קצר יותר.

13. יציאה לקיצבה

[ש/17]

[תיקון התשמ"ה (מס' 3)]

(א) שופט יצא לקיצבה -

(1) בהגיעו לגיל שבעים;

(2) משקבעה הועדה, על יסוד חוות דעת רפואית לפי כללים שהיא קבעה, שמחמת מצב בריאותו נבצר ממנו להמשיך במילוי תפקידו.

(ב) שופט רשאי לצאת לקיצבה -

(1) לאחר שכיהן עשרים שנים, אם הגיע לגיל ששים;

(2) לאחר שכיהן חמש עשרה שנים, אם הגיע לגיל ששים וחמש;

(3) אם ביקש זאת והועדה אישרה את בקשתו; הועדה רשאית להתנות הסכמתה בקביעת שיעור של גימלה הנמוך מן המתחייב על פי דין.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב) רשאי שופט של בית משפט שלום לצאת לקיצבה לאחר שכיהן עשרים שנים אם הגיע לגיל חמישים או לאחר שכיהן חמש עשרה שנים אם הגיע לגיל חמישים וחמש, ובלבד שהודיע על כך לשר המשפטים שנה לפני מועד היציאה לקיצבה.

(ד) בחישוב תקופת כהונתו של שופט לענין סעיף קטן (ב) תצורף לתקופת כהונתו כשופט כל תקופת שירותו במדינה או במוסד אחר שועדת הכספים של הכנסת אישרה לענין זה, או מקצתה של תקופה זו, הכל לפי הכללים שקבעה ועדת הכספים.

14. סיום כהונה לפי החלטת הועדה

(תיקון התשנ"ב)

(א) הוגשה לוועדה הצעה לסיים את כהונתו של שופט לפי סעיף 7(4) לחוק-יסוד: השפיטה, רשאית היא למנות מבין חבריה, ועדת משנה שתדון בהצעה ותגיש את מימצאיה ומסקנותיה לוועדה.

(ב) הועדה וכן ועדת המשנה, אם נתמנתה, יאפשרו לשופט לעיין בחומר שלפניהן ויתנו לו הזדמנות לטעון טענותיו.

(ג) החליטה הועדה על סיום כהונתו של שופט, תקבע בהחלטתה את המועד לסיום הכהונה, וכן, לפי שיקול דעתה, את שיעור הגימלה שיקבל, ובלבד ששיעור הגימלה לא יעלה על השיעור שהיה זכאי לו אילו המשיך לכהן עד הגיעו לגיל שבעים.

15. סמכות שופט לסיים דיון

[ש/18]

[תיקונים: התשס"ד (מס' 2), התש"ע (מס' 2)]

(א) שופט שהחל בדיון ויצא לקיצבה או פרש, יהיה מוסמך לסיים את הדיון תוך שלושה חדשים מיום היציאה לקיצבה או הפרישה.

(ב) שופט שהחל בדיון ותקופת מינויו לכהונה נסתיימה מחמת מינוי לערכאה אחרת, או משום שנסתיימה תקופת כהונה בפועל או משום שנסתיימה תקופת כהונתו כשופט בית המשפט לעניינים מינהליים או כשופט המחלקה הכלכלית לפי סעיף 742, יהיה מוסמך לסיים את הדיון שהחל בו.

(ג) (בוטל).

16. מינוי שופט לשעבר

[ש/17א]

מי שהוסמך בחיקוק למנות שופט או מי שכשיר להיות שופט ליושב ראש של ועדה או של גוף אחר, רשאי, בהתייעצות עם נשיא בית המשפט העליון ובהסכמת המועמד, למנות לכך, לתקופה שיקבע, מי שהיה שופט כמפורש בחיקוק ויצא לקיצבה או פרש, ורשאי למנות כאמור, בהסכמת המועמד, מי שהיה שופט של ערכאה גבוהה מזו שפורשה בחיקוק.

[תיקון התשס"ו (מס' 3)]

סימן ה': אתיקה ושיפוט משמעת

16א. כללי אתיקה לשופטים

[תיקון התשס"ו (מס' 3)]

נשיא בית המשפט העליון, בהסכמת חבר שופטי בית המשפט העליון ולאחר התייעצות עם שר המשפטים, רשאי לקבוע כללי אתיקה לשופטים.

16ב. ועדת אתיקה

[תיקון התשס"ו (מס' 3)]

(א) נשיא בית המשפט העליון, לאחר התייעצות עם שר המשפטים, ימנה ועדת אתיקה בת שלושה חברים, והם: שופט של בית המשפט העליון, והוא יהיה היושב ראש, ושני שופטים של בתי המשפט האחרים.

(ב) ועדת האתיקה תיתן חוות דעת מקדימה בעניני אתיקה של שופטים, לפי פניה של שופט או רשם שכללי האתיקה לשופטים שנקבעו לפי סעיף 16א חלים עליו - בענין הנוגע אליו.

(ג) חבר ועדת האתיקה ימונה לתקופה אחת של שש שנים.

(ד) ועדת האתיקה תפרסם חוות דעת מקדימה שנתנה, בלא ציון שמו של מי שלגביו ניתנה חוות הדעת ופרטים מזהים אחרים, אלא אם כן החליטה אחרת.

(ה) ועדת האתיקה תקבע את נוהלי עבודתה וסדרי דיוניה, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.

17. הרכב בית הדין המשמעתי

[ש/21]

(א) בית הדין המשמעתי לשופטים (להלן - בית הדין) יהיה של חמישה - ובהם שלושה שופטי בית המשפט העליון, או של שלושה - ובהם שני שופטי בית המשפט העליון, הכל כפי שנשיא בית המשפט העליון יקבע לכל ענין.

(ב) חברי בית הדין יתמנו לכל ענין בידי נשיא בית המשפט העליון על פי החלטה של חבר שופטיו.

(ג) אב בית הדין יהיה נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא בית המשפט העליון או הותיק שבין שאר שופטי בית המשפט העליון, הכל לפי ההרכב, ומבין בעלי ותק שווה - הקשיש שבהם.

(ד) לענין סעיף זה, "שופט" - גם שופט שיצא לקיצבה במשמע.

18. קובלנה על שופט

[ש/22]

[תיקון התשס"ו (מס' 3)]

(א) שר המשפטים רשאי להגיש לבית הדין קובלנה על שופט על יסוד אחד מאלה:

(1) השופט נהג שלא כהלכה במילוי תפקידו;

(2) השופט התנהג באופן שאינו הולם את מעמדו של שופט בישראל;

(3) השופט הורשע בעבירה שבנסיבות הענין יש בה משום קלון;

(4) הועדה מצאה שהשופט השיג את מינויו שלא כדין;

(5) השופט הפר כלל מכללי האתיקה לשופטים שנקבעו לפי סעיף 16א.⁴

(ב) שר המשפטים רשאי להיות מיוצג לפני בית הדין על ידי בא כוחו.

(ג) בבירור הקובלנה יהיו לבית הדין כל הסמכויות שיש לבית משפט מחוזי בענין פלילי.

19. אמצעי משמעת

[ש/22א]

אמצעי המשמעת שבית הדין מוסמך להטיל הם :

(1) הערה ;

(2) התראה ;

(3) נזיפה ;

(4) העברה למקום כהונה אחר ;

(5) העברה מן הכהונה, בין בתשלום קיצבה ובין בשלילתה, כולה או מקצתה.

20. מסירת החלטות לשר המשפטים

[ש/23]

בית הדין ימסור את החלטותיו, לזכות או לחובה, לשר המשפטים.

21. סדרי דין

[ש/28 סיפה]

שר המשפטים רשאי להתקין תקנות לסדרי הדין בבית הדין המשמעתי.

סימן ו': הוראות שונות

22. פרסום ברשומות

[ש/25]

הודעה על מינויו של שופט ועל גמר כהונתו תפורסם ברשומות.

23. שיפוט פלילי

[ש/26]

(תיקון התשמ"ו)

הוראות סעיף 12 לחוק-יסוד: השפיטה לא יחולו על עבירה שנקבעה כעבירת קנס לפי כל חיקוק, ועל עבירה מינהלית שדינה קנס מינהלי קצוב.

24. שופט שהוא צד בהליך אזרחי

[ש/26א]

שופט שהוא בעל דין בהליך אזרחי, יקבע נשיא בית המשפט העליון את בית המשפט אשר ידון בהליך.

פרק ב': בתי המשפט

סימן א': בית המשפט העליון

25. מספר השופטים

[2/ב]

בבית המשפט העליון יהיו שופטים במספר שקבעה הכנסת בהחלטה.

26. ההרכב

[3/ב]

[תיקונים: התשמ"ה (מס' 3), התשנ"ב, התשס"ח (מס' 8)]

בית המשפט העליון ידון בשלושה, אולם -

(1) נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא רשאי להורות, לפני תחילת הדיון בענין מסויים, שהדיון בו יהיה לפני מספר בלתי זוגי גדול יותר של שופטים;

(2) מותב שהחל לדון בענין מסויים רשאי להורות שהמשך הדיון בו יהיה לפני מספר בלתי זוגי גדול יותר של שופטים, ובהם השופטים שהחלו בדיון;

(3) בבקשות לצווי ביניים, לצווי זמניים ולהחלטות ביניים אחרות, וכן בבקשות לצוויים על תנאי, מוסמך לדון שופט אחד, אך שופט אחד לא יהיה מוסמך לסרב למתן צו על תנאי או לתתו על מקצת עילותיו בלבד;

(4) בערעור על החלטת ביניים של בית משפט מחוזי, או על פסק דין של דן יחיד בבית משפט מחוזי שדן בערעור, על פסק דין או על החלטה של בית משפט שלום, למעט בערעור כאמור בסעיף 37(ב)(9) ו-10, מוסמך לדון שופט אחד;

(5) בדיון מקדמי בערעור מוסמך לדון שופט אחד.

27. קביעת מותבים ומועדים

[4/ב]

(א) השופט או השופטים אשר ידונו בענין פלוני ייקבעו בידי נשיא בית המשפט העליון.

(ב) המועד אשר בו יתחיל בית המשפט העליון לדון בענין פלוני ייקבע בידי נשיא בית המשפט העליון.

28. אב-בית-הדין

[ב/5א]

[תיקון התשס"ז (מס' 2)]

(א) אב בית הדין בבית המשפט העליון יהיה מי שיושב בדין, שהוא הראשון מבין אלה:

(1) נשיא בית המשפט העליון;

(2) המשנה לנשיא בית המשפט העליון;

(3) נשיא לשעבר של בית המשפט העליון, ואם כמה נשיאים לשעבר יושבים בדין - הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה - הקשיש שבהם;

(4) המשנה לשעבר לנשיא בית המשפט העליון, ואם כמה משנים לשעבר יושבים בדין - הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה - הקשיש שבהם;

(5) הוותיק שבשופטים, ובין בעלי ותק שווה - הקשיש שבהם.

(ב) לענין סעיף זה, רואים את הותק לפי תאריך מינויו של השופט לבית המשפט העליון.

29. ממלא מקום נשיא בית המשפט העליון

[ב/5]

(א) נתפנה מקומו של נשיא בית המשפט העליון וכל עוד הנשיא החדש לא התחיל לכהן, או נעדר הנשיא מן הארץ או שנבצר ממנו זמנית למלא תפקידו, ימלא המשנה לנשיא את התפקידים המוטלים על הנשיא וישתמש בסמכויות הנתונות לו לפי כל חיקוק.

(ב) נבצר מנשיא בית המשפט העליון ומהמשנה לנשיא למלא את תפקידיהם, יכהן כממלא הנשיא הותיק שבשופטי בית המשפט העליון, ומבין בעלי ותק שווה - הקשיש שבהם.

(ג) נשיא בית המשפט העליון רשאי לאצול מסמכויותיו למשנה לנשיא.

30. דיון נוסף

[ב/8]

[א-(ג)]

(א) ענין שפסק בו בית המשפט העליון בשלושה, רשאי הוא להחליט, עם מתן פסק דינו, שבית המשפט העליון ידון בו דיון נוסף בחמישה או יותר.

(ב) לא החליט בית המשפט העליון כאמור בסעיף קטן (א), רשאי כל בעל דין לבקש דיון נוסף כאמור; נשיא בית המשפט העליון או שופט אחר או שופטים שיקבע לכך, רשאים להיענות לבקשה אם

ההלכה שנפסקה בבית המשפט העליון עומדת בסתירה להלכה קודמת של בית המשפט העליון, או שמפאת חשיבותה, קשיותה או חידושה של הלכה שנפסקה בענין, יש, לדעתם, מקום לדיון נוסף.

(ג) בהחלטה שניתנה לפי סעיף קטן (א) או (ב) רשאי בית המשפט או השופט לקבוע את הבעיה שתעמוד לדיון נוסף, ומשעשה כן, לא יקויים הדיון הנוסף אלא באותה בעיה.

31. משפט חוזר

[ב/9]

(א)-(ג)

[תיקונים: התשמ"ו (מס' 3), התשנ"ו, התשס"א]

(א) נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא או שופט אחר של בית המשפט העליון שקבע לכך הנשיא, רשאי להורות כי בית המשפט העליון או בית משפט מחוזי שיקבע לכך, יקיים משפט חוזר בענין פלילי שנפסק בו סופית, אם ראה כי נתקיים אחד מאלה:

(1) בית משפט פסק כי ראיה מהראיות שהובאו באותו ענין יסודה היה בשקר או בזיוף, ויש יסוד להניח כי אילולא ראיה זאת היה בכך כדי לשנות את תוצאות המשפט לטובת הנידון;

(2) הוצגו עובדות או ראיות, העשויות, לבדן או ביחד עם החומר שהיה בפני בית המשפט בראשונה, לשנות את תוצאות המשפט לטובת הנידון;

(3) אדם אחר הורשע בינתיים בביצוע אותו מעשה העבירה, ומהנסיבות שנתגלו במשפטו של אותו אדם אחר נראה כי מי שהורשע לראשונה בעבירה לא ביצע אותה.

(4) נתעורר חשש של ממש כי בהרשעה נגרם לנידון עיוות דין.

(ב) הרשות לבקש משפט חוזר נתונה לנידון וליועץ המשפטי לממשלה; מת הנידון - תהיה הרשות האמורה גם לבן-זוגו ולכל אחד מצאצאיו, הוריו, אחיו או אחיותיו.

(ג) במשפט חוזר יהיו לבית המשפט העליון או לבית משפט מחוזי כל הסמכויות הנתונות לבית משפט מחוזי במשפט פלילי והנתונות לבית המשפט העליון בערעור פלילי, פרט לסמכות להחמיר בעונש; בית המשפט רשאי לתת כל צו הנראה בעיניו כדי לפצות נידון שנשא ענשו או חלק ממנו ושהרשעתו בוטלה כתוצאה מן המשפט החוזר, או לתת כל סעד אחר; מת הנידון - רשאי בית המשפט לתת צו כאמור לטובת אדם אחר.

(ד) נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא או שופט אחר של בית המשפט העליון שקבע לכך הנשיא או הרכב כאמור, רשאי, בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה, להורות על זיכוי של נידון אם נוכח כי נתקיימה אחת העילות למשפט חוזר כאמור בסעיף קטן (א), אך לאור נסיבות הענין אין תועלת בקיומו של משפט חוזר.

32. העמדת שאלה בידי שר המשפטים

[ב/10]

(א) הוגשה בקשה לנשיא המדינה למתן חנינה או להפחתת עונש, והתעוררה שאלה אשר לדעת שר המשפטים ראויה לדיון בבית המשפט העליון ואשר אינה יכולה לשמש עילה למשפט חוזר לפי סעיף 31, רשאי שר המשפטים להעמיד את השאלה לבית המשפט העליון.

(ב) בית המשפט העליון יחליט אם לדון בשאלה שהועמדה לפניו לפי סעיף קטן (א); החליט לדון, ידון בה כאילו הורה נשיא בית המשפט העליון על משפט חוזר לפי סעיף 31.

סימן ב': בתי משפט מחוזיים

33. מקום מושב ואזור שיפוט

[11/ב]

[תיקון התשס"ח (מס' 4)]

(א) שר המשפטים רשאי, בצו, להקים בתי משפט מחוזיים ולקבוע מקום מושבם ואזור שיפוטם.⁵
(ב) הוקם בית משפט מחוזי חדש לפי הוראות סעיף קטן (א) (בסעיף זה - בית המשפט החדש), יחולו הוראות אלה:

(1) שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם נשיא בית המשפט העליון, לקבוע הוראות מעבר שלפיהן סוגי עניינים שיקבע לא יידונו בבית המשפט החדש אלא בבית המשפט שבו היו נדונים אלמלא הוקם בית המשפט החדש (בסעיף זה - בית המשפט המקורי);

(2) (א) הליך שהוגש לבית המשפט המקורי יידון עד לסיומו באותו בית משפט.

(ב) על אף האמור בפסקת משנה (א), רשאי מנהל בתי המשפט להורות כי בסוגי הליכים שיקבע מבין העניינים שבסמכותו של בית המשפט החדש, יועברו הליכים שהוגשו לבית המשפט המקורי וטרם החל הדיון בהם לבית המשפט החדש, ויידונו בו.

(ג) הודעה על הליכים שהועברו לפי פסקת משנה (ב) תימסר לצדדים להליך וכן תפורסם במזכירות בתי המשפט הנוגעים בדבר ובאתר האינטרנט של הנהלת בתי המשפט; הודעה על סוגי הליכים שהועברו תפורסם ברשומות.

(ג) תוקפן של הוראות לפי סעיף קטן (ב) יהיה לתקופה שקבע שר המשפטים, שלא תעלה על שלוש שנים ממועד הקמתו של בית המשפט החדש; סמכות שהוקנתה לבית משפט לדון בהליך מכוח ההוראות כאמור תעמוד בעינה עד לסיום ההליך; לעניין זה, "מועד הקמתו של בית המשפט החדש" - מועד ההקמה כפי שקבע שר המשפטים בצו, מכוח סעיף קטן (א).

(ד) אין בהוראות לפי סעיף קטן (ב) כדי לגרוע מהוראות סעיף 78.

34. מקום ישיבת בית המשפט

[12/ב]

(א) בית משפט מחוזי ישב במקום מושבו.

(ב) בית משפט מחוזי רשאי לשבת לדין בענין מסויים, כולו או מקצתו, במקום שאינו מקום מושבו, אם ראה לעשות כן למען הצדק או למען יעילות הדין, ובלבד שלא ישב במקום שמחוץ לאזור שיפוטו אלא בהסכמת נשיא בית המשפט המחוזי שהמקום האחר נמצא באזור שיפוטו.

35. השופטים

[13/ב]

(א) בבית משפט מחוזי יהיו שופטים במספר שיקבע שר המשפטים בהודעה ברשומות.

(ב) בכל בית משפט מחוזי יהיה נשיא ויכול שיהיו סגן נשיא אחד או יותר; ואולם יכול נשיא אחד לכהן כנשיא בשני בתי משפט מחוזיים.

36. ישיבת שופט מחוץ למקום מינויו

[14/ב]

נתמנה שופט פלוני לבית משפט מחוזי אחד, אין בכך כדי למנעו מלשבת בבית משפט מחוזי אחר; ואולם לא ישב שופט בבית משפט מחוזי אחר אלא בהסכמת נשיא שני בתי המשפט המחוזיים הנוגעים בדבר.

37. ההרכב

[15/ב]

[תיקונים:]

התשמ"ה (מס' 3), התשנ"ב, התשנ"ה (מס' 3), התשנ"ח, התשס"ו (מס' 2), התשס"ח (מס' 8), התשס"ט, התש"ע (מס' 3)

(א) בענינים אלה ידון בית משפט מחוזי בשלושה:

(1) משפטים בשל עבירה שענשה מוות או מאסר עשר שנים או יותר;

(2) ערעורים על פסקי דין של בתי משפט שלום;

(3) כל ענין שהנשיא של בית המשפט המחוזי או סגנו הורה שידונו בו שלושה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בענינים הבאים ידון בית משפט מחוזי בשופט אחד, אם לא הורה נשיא בית המשפט או סגנו, לבקשת בעל דין ולאחר שנתן לבעלי הדין הזדמנות לטעון את טענותיהם לעניין זה, או ביוזמתו לעניין מסוים, כי יידון בשלושה:

(1) עבירות המנויות בחלק א' של התוספת הראשונה;

(2) (נמחקה);

(3) דיון מקדמי בערעור;

(4) ערעורים על פסקי דין של בתי משפט שלום ושל שופטי תעבורה, לענין העבירות המפורטות בסעיף 25(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], שאינן פשעים, ולמעט לענין עבירה לפי סעיף 64 לפקודה האמורה ;

(5) ערעורים בעניינים המנויים בחלק ב' של התוספת הראשונה שיקבעם שר המשפטים בצו, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת ;

(6) (נמחקה) ;

(7) ערעורים על פסקי דין והחלטות אחרות לפי חוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991 ולפי חוק מניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001.

(8) ערעורים על פסקי דין בעניינים שבית משפט לעניינים מקומיים מוסמך לדון בהם לפי סעיף 55 ;

(9) ערעורים על פסקי דין של בתי משפט שלום בדין יחיד בתביעות שסכומן או ששווי נושאן, ביום הגשת התובענה, אינו עולה על 300,000 שקלים חדשים, והוא אף אם עלה הסכום או השווי לאחר מכן מחמת שערור, הצמדה, ריבית, הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין, למעט בתביעות כמפורט להלן :

(א) תביעות לפיצויים בשל נזקי גוף או תביעות לשיפוי או לפיצוי על תשלומי פנסיה, תגמולים וכל הוצאה אחרת ששולמו או שישולמו בשל נזקי גוף, לרבות תביעות שעילתן בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975 ;

(ב) תביעות בענייני משפחה כמשמעותם בחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995 ;

(ג) תביעות כאמור בסעיף 51(א)(3) ;

(10) ערעורים על פסקי דין של בתי דין מינהליים כהגדרתם בחוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992, זולת אם נקבע אחרת בחוק ;

(11) בקשות לצווי ביניים, לצווים זמניים ולהחלטות ביניים אחרות, במסגרת ערעורים.

(ג) בכל ענין שאינו מוזכר בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) ידון בית משפט מחוזי בשופט אחד.

38. קביעת מותבים ומועדים

[16/ב]

(א) השופט או השופטים אשר ידונו בענין פלוני ייקבעו בידי נשיא בית המשפט המחוזי או סגניו, ובאין קביעה כאמור - לפי סדר שקבע מזמן לזמן נשיא בית המשפט.

(ב) המועד אשר בו יתחיל בית המשפט המחוזי לדון בענין פלוני ייקבע בידי השופט או השופטים אשר ידונו בו, בהתאם לכללים שקבע נשיא בית המשפט, ואם טרם נקבע המועד שידון בו - בידי נשיא בית המשפט או סגנו.

39. אב-בית-הדין

[ב/17]

[תיקונים: התשס"ו (מס' 2), התשס"ז (מס' 2)]

(א) אב בית הדין בבית משפט מחוזי הדין בשלושה יהיה מי שיושב בדין, שהוא הראשון מבין אלה:

- (1) נשיא בית משפט מחוזי;
- (2) סגן נשיא בית משפט מחוזי, ואם כמה סגני נשיא יושבים בדין - הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה - הקשיש שבהם;
- (3) נשיא לשעבר של בית משפט מחוזי, ואם כמה נשיאים לשעבר יושבים בדין - הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה - הקשיש שבהם;
- (4) סגן לשעבר לנשיא בית משפט מחוזי, ואם כמה סגנים לשעבר יושבים בדין - הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה - הקשיש שבהם;
- (5) הוותיק שבשופטים, ובין בעלי ותק שווה - הקשיש שבהם.

(ב) לענין סעיף זה, רואים את הותק לפי תאריך מינויו של השופט לבית משפט מחוזי.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), שופט עמית לא יהיה אב-בית-הדין, אלא אם כן קבע נשיא בית המשפט אחרת לענין הרכב מסוים.⁶

40. הסמכות

[ב/18]

[תיקונים: התשנ"ב (מס' 2), התשנ"ה (מס' 3), התש"ס, התשס"ד, התשס"ח, התש"ע (מס' 2)]

בית משפט מחוזי ידון באלה:

(1) כל עניין אזרחי או פלילי שאיננו בסמכותו של בית משפט שלום; בתביעה שכנגד אזרחית מוסמך לדון בית משפט מחוזי אף אם אותו עניין או אותה תביעה הם בסמכותו של בית משפט שלום, ואם התביעה שכנגד היא באותו הנושא או נובעת מאותן נסיבות - אף אם העניין או התביעה הם בסמכות המחלקה הכלכלית לפי סעיף 42ה; ואולם⁷

(א) היתה התביעה שכנגד בסמכותו של בית משפט לענייני משפחה, רשאי בית המשפט להעביר את התביעות לבית המשפט לענייני משפחה שבאזור שיפוטו היתה מוגשת התביעה שכנגד, יהיה שווייה אשר יהא, אם לדעתו הצדק והתועלת בהעברה עולים על הפגיעה בענייניו של אדם אחר שהוא צד לתובענה;

(ב) היתה התביעה שכנגד בסמכות המחלקה הכלכלית כאמור, רשאי בית המשפט להעביר אליה את התביעות, אם ראה כי חלקו של העניין הכלכלי בתביעות הוא משמעותי;

1א) עתירה מינהלית, ערעור מינהלי, תובענה מינהלית, עניין מינהלי ועניין אחר, לפי סעיף 5 לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000 ;

2) כל ענין שאיננו בסמכותו הייחודית של בית דין אחר ; בענין הנתון לסמכותו המקבילה של בית דין אחר, יהיה בית המשפט המחוזי מוסמך לדון כל עוד אין אותו בית דין בו ואם הענין אינו נתון בסמכותו של בית משפט שלום ;

3) ערעורים על פסקי דין ועל החלטות אחרות של בתי משפט השלום ;

4) תביעה בעניני קנין רוחני, הכרוכה בתביעה בעניני קנין רוחני שהיא בסמכות בית המשפט המחוזי לפי פסקה (1), אף אם סכום התביעה או שווי נושא התביעה אינו עולה על הסכום כאמור בסעיף 51א(2) ; בפסקה זו, "תביעה בעניני קנין רוחני" - תביעה אזרחית לפי אחד או יותר מהחוקים המפורטים להלן :

א) חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007 ;

ב) (בוטל) ;

ג) פקודת הפטנטים והמדגמים ;

ד) חוק הגנת כינויי מקור וציונים גיאוגרפיים, התשכ"ה-1965 ;

ה) חוק הפטנטים, התשכ"ז-1967 ;

ו) פקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972 ;

ז) חוק זכות מטפחים של זני צמחים, התשל"ג-1973 ;

ח) חוק זכויות מבצעים ומשדרים, התשמ"ד-1984 ;

ט) חוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999.

5) עניין אזרחי לפי חוק החברות, התשנ"ט-1999, למעט תביעה אזרחית שבית המשפט לענייני משפחה מוסמך לדון בה, עניין אזרחי לפי סעיפים 6, 7 ו-353 לחוק האמור שיידון בבית המשפט שלו הסמכות לדון בתובענה ועניין אזרחי לפי סעיפים 354(ב1) ו-359 לחוק האמור ;

6) עניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42ב.

41. ערעור

[19/ב]

[תיקונים: התשס"ח (מס' 8), התש"ע (מס' 2)]

א) פסק דין של בית משפט מחוזי בערכאה ראשונה ניתן לערעור לפני בית המשפט העליון.

ב) החלטה אחרת של בית משפט מחוזי בענין אזרחי, ופסק דין של בית משפט מחוזי בערעור, ניתנים לערעור לפני בית המשפט העליון, אם ניתנה רשות לכך מאת נשיא בית המשפט העליון או מאת שופט אחר של בית המשפט העליון שנשיאו קבע לכך, או מאת בית המשפט העליון, ובפסק דין

- גם אם ניתנה רשות לכך בגוף פסק הדין; רשות כאמור בסעיף קטן זה לגבי החלטה אחרת תינתן אם שוכנע בית המשפט כי אם הערעור על החלטה יידון במסגרת הערעור על פסק הדין ולא באופן מיידי, יהיה בכך כדי להשפיע באופן ממשי על זכויות הצדדים או שעלול להיגרם לצד להליך נזק של ממש, או שעלול להתנהל הליך מיותר או בדרך שגויה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), לא תינתן רשות ערעור -

(1) על סוגי החלטות ששר המשפטים קבע, בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת; נקבע סוג החלטה בצו כאמור, יחול הצו על החלטה שהתקבלה לאחר תחילתו;

(2) על החלטת בית משפט מחוזי בשאלה אם עניין מסוים הוא עניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 4ב2 או עניין כלכלי-מינהלי כמשמעותו בסעיף 4ג2, אם לאו, ואולם תינתן רשות ערעור על החלטת בית המשפט כי עניין מסוים אינו עניין כלכלי אם תוצאת החלטה היא שבית המשפט המוסמך הוא בית משפט שלום.

(ד) אין באמור בסעיף קטן (ג) כדי לגרוע מזכותו על פי דין של בעל דין לערער על החלטה כאמור באותו סעיף קטן במסגרת ערעור על פסק הדין.

(ה) (1) על אף האמור בסעיף קטן (ב) ובסעיף 8(ד) לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, לא תינתן רשות ערעור על החלטת בית משפט מחוזי לאשר תובענה ייצוגית לפי פרט 5 לתוספת השנייה לחוק האמור או לאשר תביעה נגזרת לפי סעיף 198 לחוק החברות, התשנ"ט-1999.

(2) לבקשת בעל דין, יקיים בית המשפט דיון חוזר בהחלטה כאמור בפסקה (1) בהרכב של שלושה שופטים; מצא ההרכב כי בקשה לדיון חוזר מעלה עניין שיש בו חשיבות, רגישות או חידוש מיוחדים, רשאי הוא להורות על העברת הדיון בו לבית המשפט העליון אשר ידון בבקשה לדיון חוזר כאילו היתה ערעור על החלטה; על החלטת ההרכב לפי פסקה זו לא תינתן רשות ערעור.

(3) אין באמור בסעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו על פי דין של בעל דין לערער על החלטה כאמור בפסקה (1) במסגרת ערעור על פסק הדין.

42. סמכות שופטים

[ב/20]

[תיקון התש"מ"ו (מס' 3)]

סמכות שיפוטית שנתייחדה בדין למעט בחוק זה, לנשיא או לסגן נשיא של בית משפט מחוזי, נתונה לכל שופט של אותו בית משפט; סמכות אחרת שנתייחדה לנשיא בית משפט מחוזי רשאי הוא לאצול, כולה או מקצתה, לסגן נשיא.

[תיקון התש"ע (מס' 2)]

סימן ב'1: מחלקה כלכלית⁸

42א. הגדרות

[תיקונים: התש"ע (מס' 2), התשע"א]

בסימן זה -

- "החלטה של רשות" - כהגדרתה בחוק בתי המשפט לעניינים מינהליים ;
- "חוק הבוררות" - חוק הבוררות, התשכ"ח-1968 ;
- "חוק בתי המשפט לעניינים מינהליים" - חוק בתי המשפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000 ;
- "חוק ההשקעות" - חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 ;
- "חוק החברות" - חוק החברות, התשנ"ט-1999 ;
- "חוק הייעוץ" - חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 ;
- "חוק ניירות ערך" - חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ;
- "חוק תובענות ייצוגיות" - חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 ;
- "רשות" - לרבות בורסה לניירות ערך כהגדרתה בחוק ניירות ערך ומותב כמשמעותו בסעיף 52מ לחוק ניירות ערך.

42ב. עניין כלכלי

[תיקונים: התש"ע (מס' 2), התשע"א, התשע"ב (מס' 5א)]

(א) עניין כלכלי הוא כל אחד מהעניינים המפורטים להלן, למעט תביעה אזרחית שבית המשפט לענייני משפחה מוסמך לדון בה -

(1) עניין אזרחי לפי כל אחד מהחוקים המפורטים להלן :

(א) חוק ניירות ערך, למעט הליכים לפי סעיפים 56א(ב), 56א(ב), 56ב(1), (ז), (ח) ו- (ט), 56ב(ב) ו-156 לחוק האמור ;

(ב) חוק ההשקעות למעט הוראות הסעיפים כאמור בפסקת משנה (א) כפי שהוחלו בחוק ההשקעות ;

(ג) חוק הייעוץ למעט הוראות הסעיפים כאמור בפסקת משנה (א) כפי שהוחלו בחוק הייעוץ ;

(ד) הוראות חוק החברות המנויות בסעיף 40(5), למעט עניין אזרחי לפי פרק ראשון אי לחלק התשיעי וסעיף 362 לחוק האמור ועניין אזרחי לפי הפרק השלישי לחלק התשיעי לחוק האמור בהליך פשרה או הסדר שמטרתו הבראת חברה ;

(ה) סעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] 9, בעילה של הפרת חובה לפי אחד החוקים כמפורט בפסקאות משנה (א) עד (ד) ;

(2) תביעה נגזרת כהגדרתה בחוק החברות ;

(3) עניין אזרחי בקשר לזכויות או לחובות של בעלי מניות בחברה ככאלה, המוסדרים בתקנון החברה או בחוזה אחר ;

(4) בקשה לאישור תובענה ייצוגית ותובענה ייצוגית, לפי פרט 5 שבתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות ;

(5) ערעור על פסק בוררות כמשמעותו בסעיף 29 לחוק הבוררות, שהוא עניין כלכלי לפי פסקאות (1) עד (4) ;

(6) עניין אזרחי שהוא בסמכות בית משפט שלום לפי סעיף 51(א)(2) או (3) או בסמכות בית המשפט המחוזי לפי סעיף 40, הכרוך בעניין כלכלי כאמור בפסקאות (1) עד (5), ובלבד שנושאם אחד או שהם נובעים מאותן נסיבות ושחלקו של העניין הכלכלי הוא משמעותי ; לא היה חלקו של העניין הכלכלי משמעותי, רשאי בית המשפט להעביר גם את העניין הכלכלי לבית המשפט המוסמך לדון בעניין האזרחי כדי שידון בהם יחדיו, אם לדעתו הנזק מפיצול הדיון עולה על התועלת מקיום הדיון בפניו ; בית המשפט שאליו הועברה תובענה לפי סעיף זה לא יעבירה עוד ;

(7) תביעה שכנגד לתביעה שהיא עניין כלכלי כאמור בפסקאות (1) עד (6), ובלבד שנושאן אחד או שהן נובעות מאותן נסיבות ; לא היה חלקו של העניין הכלכלי בתביעות משמעותי, רשאי בית המשפט להעבירן לבית המשפט שהיה מוסמך לדון בהן אלמלא היתה התביעה המקורית עניין כלכלי, כדי שידון בהן יחדיו, אם לדעתו הנזק מפיצול הדיון עולה על התועלת מקיום הדיון בפניו ; בית המשפט שאליו הועברו תביעות לפי סעיף זה לא יעבירן עוד ;

(8) אישום הכולל עבירת ניירות ערך כהגדרתה בחוק ניירות ערך, עבירה כהגדרתה בסעיף 29(א) לחוק הייעוץ או עבירה כהגדרתה בסעיף 97(א) לחוק ההשקעות, אלא אם כן החליט פרקליט המדינה או פרקליט המחוז להעמיד עליהן אדם לדין לפני בית משפט שלום.

(ב) שר המשפטים, רשאי בצו, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת לקבוע עניינים נוספים כעניין כלכלי.

42.g. עניין כלכלי-מינהלי

[תיקונים: התש"ע (מס' 2), התשע"א]

(א) עניין כלכלי-מינהלי הוא עתירה נגד החלטה של רשות לפי הוראות חוק ניירות ערך למעט החלטות הבורסה בשיפוט משמעותי כאמור בסעיף 47(א) לחוק האמור, חוק ההשקעות, חוק הייעוץ, וחוק החברות למעט החלטה של רשם החברות או רשם ההקדשות הנוגעת לחברה לתועלת הציבור כהגדרתה בחוק האמור, והכל למעט -

(1) החלטה שחלות לגביה הוראות סעיף 64(א)(1) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 ;

(2) עתירה שהסעד העיקרי המבוקש בה עניינו התקנת תקנות, לרבות ביטול תקנות, הכרזה על בטלותן או מתן צו להתקין תקנות;

(3) החלטה לפי סעיפים 46 ו-46א לחוק ניירות ערך שעניינה קביעת תקנון הבורסה, הנחיות או הנחיות זמניות, לרבות החלטה על שינויים או על ביטולם.

(ב) שר המשפטים, רשאי בצו, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת לקבוע חוקים נוספים שעתירה על החלטת רשות לפיהם היא עניין כלכלי-מינהלי.

42ד. מחלקה כלכלית בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

[תיקון התש"ע (מס' 2)]

(א) בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תוקם מחלקה כלכלית.

(ב) נשיא בית המשפט העליון, בהתייעצות עם נשיאי בתי המשפט המחוזיים הנוגעים בדבר יקבע שופטים של בית משפט מחוזי שהם בעלי ידע וניסיון מקצועי בתחום, למחלקה הכלכלית.

(ג) תקופת הכהונה של שופט המחלקה הכלכלית תהיה ארבע שנים וניתן להאריכה לתקופות כהונה נוספות של ארבע שנים כל אחת, ואולם ניתן לקבוע תקופת כהונה קצרה יותר בהתאם לצורכי בית המשפט.

(ד) שר המשפטים, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, יקבע בצו את המספר המרבי של השופטים במחלקה הכלכלית.

42ה. סמכות המחלקה הכלכלית

[תיקון התש"ע (מס' 2)]

(א) עניינים אלה לא יידונו אלא לפני שופטי המחלקה הכלכלית -

(1) עניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42ב, שבסמכות בית משפט מחוזי שהוקמה בו מחלקה כלכלית;

(2) עניין כלכלי-מינהלי כמשמעותו בסעיף 42ג.

(ב) המחלקה הכלכלית תדון בעניין כלכלי-מינהלי כאמור בסעיף קטן (א)(2) לפי חוק בתי משפט לעניינים מינהליים.

(ג) (1) רשם או שופט של בית משפט מחוזי מוסמך לדון בעניינים שבסמכות רשם לפי חוק, אף אם הסמכות לדון בתובענה נתונה למחלקה הכלכלית לפי סעיף קטן (א).

(2) ערעור על החלטה אחרת של רשם כאמור בסעיף קטן זה יידון לפני שופט המחלקה הכלכלית.

סימן ג': בתי משפט שלום

43. מקום מושב ואזור שיפוט

[21/ב]

[תיקון התשס"ח (מס' 4)]

(א) שר המשפטים רשאי, בצו, להקים בתי משפט שלום ולקבוע מקום מושבם ואזור שיפוטם.
(ב) הוקם בית משפט שלום חדש לפי הוראות סעיף קטן (א) (בסעיף זה - בית המשפט החדש), יחולו הוראות אלה:

(1) שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם נשיא בית המשפט העליון, לקבוע הוראות מעבר שלפיהן סוגי עניינים שיקבע לא יידונו בבית המשפט החדש;

(2) (א) מנהל בתי המשפט רשאי להורות כי בסוגי הליכים שיקבע מבין העניינים שבסמכותו של בית המשפט החדש, יועברו הליכים שהוגשו לבית המשפט שבו היו נדונים אלמלא הוקם בית המשפט החדש וטרם החל הדיון בהם, לבית המשפט החדש, ויידונו בו.

(ב) הודעה על הליכים שהועברו לפי פסקת משנה (א) תימסר לצדדים להליך וכן תפורסם במזכירות בתי המשפט הנוגעים בדבר ובאתר האינטרנט של הנהלת בתי המשפט; הודעה על סוגי הליכים שהועברו תפורסם ברשומות.

(ג) תוקפן של הוראות לפי סעיף קטן (ב) יהיה לתקופה שקבע שר המשפטים, שלא תעלה על שלוש שנים ממועד הקמתו של בית המשפט החדש; סמכות שהוקנתה לבית משפט לדון בהליך מכוח ההוראות כאמור תעמוד בעינה עד לסיום ההליך; לעניין זה "מועד הקמתו של בית המשפט החדש" - מועד ההקמה כפי שקבע שר המשפטים בצו, מכוח סעיף קטן (א).

(ד) אין בהוראות לפי סעיף קטן (ב) כדי לגרוע מהוראות סעיפים 49 או 78.

44. מקום ישיבת בית המשפט

[22/ב]

(א) בית משפט שלום ישב במקום מושבו.

(ב) בית משפט שלום רשאי לשבת לדין בענין מסויים, כולו או מקצתו, במקום שאינו מקום מושבו, אם ראה לעשות כן למען הצדק או למען יעילות הדיון, ובלבד שלא ישב במקום שמחוץ לאזור שיפוטו אלא בהסכמת נשיא בית המשפט המחוזי שהמקום האחר נמצא באזור שיפוטו.

45. השופטים

[23/ב]

(א) בבית משפט שלום יהיו שופטים במספר שקבע שר המשפטים בהודעה ברשומות.

(ב) בכל אזור שיפוט יהיה נשיא אחד של בית משפט שלום, ויכול שיהיו בו סגן נשיא אחד או יותר; ואולם יכול נשיא אחד לכהן כנשיא באזורי שיפוט אחדים.

46. ישיבת שופט מחוץ למקום מינויו

[24/ב]

נתמנה שופט פלוני לבית משפט שלום אחד, אין בכך כדי למנעו מלשבת בבית משפט שלום אחר; ואולם לא ישב שופט בבית משפט שלום אחר אלא בהסכמת נשיאי בתי משפט השלום הנוגעים בדבר.

47. ההרכב

[25/ב]

[תיקון התש"ע (מס' 3)]

בית משפט שלום ידון בשופט אחד, ואולם רשאי נשיא בית משפט השלום, לבקשת השופט היושב לדין, לבקשת בעל דין ולאחר שנתן לבעלי הדין הזדמנות לטעון את טענותיהם לעניין זה, או ביוזמתו להורות שהדיון בענין פלוני יהיה לפני שלושה שופטים; נשיא בית משפט השלום יקבע את השופטים שמהם יורכב בית המשפט.

48. קביעת מותבים ומועדים

[26/ב]

(א) השופט אשר ידון בענין פלוני ייקבע בידי נשיא בית משפט השלום או סגנו, ובאין קביעה כאמור - לפי סדר שקבע מזמן לזמן נשיא בית המשפט.

(ב) המועד אשר בו יתחיל בית משפט השלום לדון בענין פלוני ייקבע בידי השופט או השופטים אשר ידונו בו, בהתאם לכללים שקבע נשיא בית המשפט, ואם טרם נקבע המועד שידון בו - בידי נשיא בית המשפט או סגנו.

49. העברת ענין מבית משפט שלום אחד למשנהו

[26/א]

[תיקונים: התשמ"ה (מס' 3), התשע"ב (מס' 3)]

(א) נשיא בית משפט השלום רשאי להורות שהליך מסוים שהובא או שיש להביאו לפני בית משפט שלום במקום פלוני וטרם החל הדיון בו או שענין שהוחלט בו על פסלות שופט, בין שהחל הדיון בו ובין שטרם החל הדיון בו יהיה נידון בבית משפט אחר הנמצא באזור שיפוט שבו הוא מכהן כנשיא, וכן רשאי הוא להורות כאמור לגבי סוג מסוים של הליכים אזרחיים והליכים בעבירות תעבורה.

(ב) (1) בעל דין הרואה את עצמו נפגע מהחלטת נשיא בית משפט השלום כאמור בסעיף קטן (א), רשאי לבקש ממנו לעיין מחדש בהחלטה.

(2) בהחלטה בבקשה לעיון מחדש לפי פסקה (1), ישקול נשיא בית משפט השלום את מידת הפגיעה הצפויה לבעלי הדין כתוצאה מההעברה, את המרחק בין בית המשפט שממנו הועבר ההליך לבין בית המשפט שאליו הועבר ואת הבטחת נגישותם של בעלי הדין לבית המשפט.

(3) על החלטה כאמור בפסקה (2) ניתן לערער לפני נשיא בית משפט מחוזי ;

(ג) בית המשפט שאליו הועבר ענין כאמור, לא יעבירונו עוד.

(ד) בסעיף זה —

"התחלת הדיון" — לרבות קדם משפט ;

"הליכים בעבירות תעבורה" - הליכים ששופט תעבורה מוסמך לדון בהם לפי כל דין, שאינם בטיפולו של פרקליט לפי הוראות סעיף 60 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982.

50. אב-בית-הדין

[תיקון התשס"ז (מס' 2)]

[ב/27]

(א) אב בית הדין בבית משפט שלום הדין בשלושה יהיה מי שיושב בדין, שהוא הראשון מבין אלה :

(1) נשיא בית משפט שלום ;

(2) סגן נשיא בית משפט שלום, ואם כמה סגני נשיא יושבים בדין - הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה - הקשיש שבהם ;

(3) נשיא לשעבר לבית משפט שלום, ואם כמה נשיאים לשעבר יושבים בדין - הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה - הקשיש שבהם ;

(4) סגן לשעבר של נשיא בית משפט שלום, ואם כמה סגנים לשעבר יושבים בדין - הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה - הקשיש שבהם ;

(5) הוותיק שבשופטים, ובין בעלי ותק שווה - הקשיש שבהם.

(ב) לענין סעיף זה רואים את הותק לפי תאריך מינויו של השופט לבית משפט השלום.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), שופט עמית לא יהיה אב-בית-הדין, אלא אם כן קבע נשיא בית המשפט אחרת לענין הרכב מסוים.⁹

51. הסמכות

[ב/28]

[תיקונים: התשמ"ה (מס' 2), (מס' 3), התשמ"ו (מס' 2), התשנ"ב (מס' 2), התשנ"ד, התשנ"ה (מס' 3), התשס"א (מס' 3), התשס"ג (מס' 2), התשס"ח (מס' 2), התש"ע (מס' 2)]

(א) בית משפט שלום ידון באלה :

(1) (א) עבירות שעונשן קנס בלבד או מאסר לתקופה שאינה עולה על שבע שנים ; למעט עבירות שהן עניין כלכלי לפי סעיף 42ב(א)(8), למעט העבירות המנויות בחלק א' של התוספת השניה, שעונשן מאסר לתקופה של חמש שנים או יותר, אם החליט פרקליט מחוז להעמיד עליהן אדם

לדין לפני בית משפט מחוזי, למעט עבירה לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 ולמעט עבירה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003;

(ב) עבירות המנויות בחלק ב' לתוספת השניה, שעונשן מאסר לתקופה העולה על שבע שנים ועבירות שהן עניין כלכלי לפי סעיף 42ב(א)(8), אם החליט פרקליט המדינה או פרקליט מחוז להעמיד עליהן אדם לדין לפני בית משפט שלום, ובלבד שלא יוטל עונש מאסר לתקופה העולה על שבע שנים;

(2) תביעות אזרחיות - למעט תביעות הנוגעות למקרקעין - כשסכום התביעה או שווי הנושא אינו עולה על 2,500,000 שקלים חדשים ביום הגשת התובענה, והוא אף אם עלה הסכום או השווי לאחר מכן מחמת שערור, הצמדה, ריבית, הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין;¹⁰

(3) תביעות בדבר חזקה או שימוש במקרקעין או בדבר חלוקתם או חלוקת השימוש בהם, לרבות תביעות הכרוכות בהן שענין חזקה או שימוש במיטלטלין, יהיה שוויו של נושא התביעה אשר יהיה; אך בית משפט שלום לא ידון בתביעות בדבר חכירה לדורות ובתביעות אחרות הנוגעות למקרקעין;

(א3) נמחקה;

(4) תביעה-שכנגד לתביעה אזרחית שנושאן אחד או שהן נובעות מאותן הנסיבות, יהיה שוויו של נושא התביעה-שכנגד אשר יהיה; היתה התביעה שכנגד עניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42ב, רשאי בית המשפט להעביר את התביעות לבית המשפט שהיה מוסמך לדון בתביעה שכנגד אם ראה כי חלקו של העניין הכלכלי בתביעות משמעותי;

(5) בעניני משפחה כמשמעותם בחוק בית המשפט לעניני משפחה, התשנ"ה-1995, וזאת על אף האמור בפסקאות (2) ו-(3).

(1א) על אף הוראות סעיף קטן (א)(2) ו-(3), בית משפט שלום לא ידון בעניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42ב, אלא בתביעה שכנגד לפי הוראת סעיף קטן (א)(4) או אם הועבר אליו מבית המשפט המחוזי לפי הוראות סעיף 42ב(א)(6) או (7) ואולם, בית משפט שלום בשבתו כבית משפט לתביעות קטנות מוסמך לדון בעניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42ב(א)(1)(ג), אם אותו עניין מצוי בסמכותו לפי הוראות חוק זה.

(ב) שר המשפטים, בהתייעצות עם נשיא בית המשפט העליון ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, רשאי בצו להגדיל את הסכום הנקוב בסעיף קטן (א)(2); בצו כאמור ניתן לקבוע, לכלל בתי המשפט או לבית משפט מסויים, כי ענין שהגדלת סמכות כאמור הוסיפה לבית משפט השלום ושהוגש לפני תחילתו של הצו לבית משפט מחוזי יידון בבית משפט השלום, ובלבד שטרם הוחל בו בשמיעת עדים.

(ג) בענינים המפורטים בפסקה (5) בסעיף קטן (א) ידון בית משפט שהוסמך כאמור בחוק בית המשפט לעניני משפחה, התשנ"ה-1995.

[29/ב]

[תיקונים: התשס"ח (מס' 8), התש"ע (מס' 2)]

(א) פסק דין של בית משפט שלום ניתן לערעור לפני בית משפט מחוזי.

(ב) החלטה אחרת של בית משפט שלום בענין אזרחי ניתנת לערעור לפני בית משפט מחוזי, אם ניתנה רשות לכך מאת שופט של בית המשפט המחוזי; רשות כאמור בסעיף קטן זה לגבי החלטה אחרת תינתן אם שוכנע בית המשפט כי אם הערעור על החלטה יידון במסגרת הערעור על פסק הדין ולא באופן מיידי, יהיה בכך כדי להשפיע באופן ממשי על זכויות הצדדים או שעלול להיגרם לצד להליך נזק של ממש, או שעלול להתנהל הליך מיותר או בדרך שגויה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), לא תינתן רשות ערעור -

(1) על סוגי החלטות ששר המשפטים קבע, בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת; נקבע סוג החלטה בצו כאמור, יחול הצו על החלטה שהתקבלה לאחר תחילתו;

(2) על החלטות בית משפט שלום בשאלה אם עניין מסוים הוא עניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42ב, אם לאו, ואולם תינתן רשות ערעור על החלטות בית המשפט כי עניין מסוים אינו עניין כלכלי אם תוצאת ההחלטה היא שבית המשפט המוסמך הוא בית משפט שלום.

(ד) אין באמור בסעיף קטן (ג) כדי לגרוע מזכותו על פי דין של בעל דין לערער על החלטה כאמור באותו סעיף קטן במסגרת ערעור על פסק הדין.

53. סמכות שופטים

[29/בא]

[תיקון התשמ"ו (מס' 3)]

סמכות שיפוטית שנתייחדה בדין למעט בחוק זה, לנשיא בית משפט שלום נתונה לכל שופט של אותו בית משפט; סמכות אחרת שנתייחדה לנשיא בית משפט שלום רשאי הוא לאצול, כולה או מקצתה, לסגן נשיא.

סימן ד': בתי משפט לעניינים מקומיים

54. מקום מושב ואזור שיפוט

[29/בב]

(א) שר המשפטים רשאי, בצו, לאחר התייעצות עם הרשות המקומית הנוגעת בדבר, להקים בית משפט לעניינים מקומיים ולקבוע מקום מושבו ואזור שיפוט, ורשאי הוא, בצו, כאמור, להסמיך בית משפט שלום לשבת כבית משפט לעניינים מקומיים.

(ב) אזור שיפוטו של בית משפט לעניינים מקומיים יכול שיהיה שונה מאזור שיפוטו של בית משפט השלום של אותו אזור ויכול שיכלול את תחומן של רשויות מקומיות אחדות; היה אזור שיפוטו של בית משפט לעניינים מקומיים כולל שטחים שהם באזור השיפוט של יותר מבית משפט שלום אחד, ייקבע בצו, נשיאו של איזה בית משפט שלום מביניהם הוא בעל הסמכות לגביו.

(ג) שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם הרשות המקומית הנוגעת בדבר, לבטל צו לפי סעיף זה או לשנותו.

55. הסמכות

[ב/29ג]

(א) בית משפט לעניינים מקומיים ידון בעבירות לפי פקודת העיריות, פקודת המועצות המקומיות, וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, ולפי תקנות, צווים וחוקי עזר על פיהם, וכן בעבירות לפי החיקוקים המנויים בתוספת השלישית, לרבות תקנות, צווים וחוקי עזר על פיהם.

(ב) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לשנות בצו את התוספת השלישית.

(ג) כל חיקוק שבו ניתנה סמכות לבית משפט עירוני ייקרא כאילו הסמכות ניתנה לבית משפט לעניינים מקומיים.

56. דין בית משפט לעניינים מקומיים

[ב/29ד]

(א) דין בית משפט לעניינים מקומיים כדין בית משפט שלום, ויחולו עליו הוראות סימן ג' למעט סעיף 51 ככל שאין בסימן זה הוראה אחרת, ובשינויים המחוייבים.

(ב) דין שופט בית משפט לעניינים מקומיים כדין שופט בית משפט שלום לכל דבר וענין.

57. מינוי שופט

[ב/29ה]

[תיקונים: התשס"ד (מס' 2), (מס' 3), התשס"ו (מס' 2)]

(א) שר המשפטים, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, רשאי למנות, לתקופה ובתנאים שיקבע, שופט או שופט בקיצבה שימלא תפקיד של שופט בית משפט לעניינים מקומיים; בשבתו בדין יהיו סמכויותיו של שופט שנתמנה כאמור כסמכויות שופט בית משפט שלום.¹¹

(ב) שופט בקיצבה שנתמנה כאמור לא יעשה פעולות שנתייחדו לעורך דין לפי חוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961 (להלן - חוק לשכת עורכי הדין), כל עוד הוא מכהן בתפקידו.¹¹

(ג) הוראות סעיף זה אינן באות לגרוע מסמכותו של שופט בית משפט שלום לדון בעבירות כאמור בסעיף 55 ולכהן כשופט בית משפט לעניינים מקומיים.

(ד) (בוטל).

58. שמירת סמכויות

[ב/129]

אין הוראות סימן זה באות לגרוע מסמכות בית משפט שלום לדון בעבירות כאמור בסעיף 55.

סימן ה': בתי משפט לתביעות קטנות

59. הסמכת בתי משפט

[ת/1]

שר המשפטים רשאי להסמיך בית משפט שלום פלוני לשבת כבית משפט לתביעות קטנות.

60. הסמכות

[ת/2]

[תיקונים: התשמ"ה, התשנ"ה, התש"ע (מס' 2)]

(א) בית משפט לתביעות קטנות ידון בתביעה אזרחית שהגיש יחיד -

(1) לתשלום סכום שאינו עולה על 33,200 שקלים חדשים;¹²

(2) למתן צו להחלפת מצרך או לתיקונו או לביטול עסקה, כששווי המצרך או התיקון או סכום העסקה, לפי הענין, אינו עולה על הסכום האמור בפסקה (1). ובתביעה-שכנגד לסכום או לצו כאמור, ובלבד שהתביעות אינן לפי זכות שהומחיתה או שהוסבה ואינן בסמכותו הייחודית של בית משפט אחר.

(ב) בית המשפט רשאי לא לדון בתביעה או בתביעה-שכנגד ולהעבירן לבית משפט שלום או לבית המשפט המוסמך לדון בהן, לפי העניין, אם ראה שהדיון בבית משפט לתביעות קטנות אינו מתאים להן, או אם ראה שהתביעה הוגשה בידי תובע שכבר הגיש באותה שנה באותו בית משפט יותר מחמש תביעות.

(ג) שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לשנות את הסכום האמור בסעיף קטן (א).

61. שמירת זכות

[ת/3]

האמור בסעיף 60 אין בו כדי למנוע -

(1) בעל דין מהגיש תביעה כאמור בו לבית משפט אחר במקום להגישה לבית משפט לתביעות קטנות ;

(2) נתבע שהגיש תביעה-שכנגד לבית משפט לתביעות קטנות - מהגיש תביעה נפרדת לעודף תביעתו, בין לבית משפט לתביעות קטנות ובין לבית משפט אחר.

62. ראיות וסדרי דין

[4/ת]

(א) בית משפט לתביעות קטנות יהיה רשאי לקבל ראיה אף אם לא היתה קבילה בבית משפט אחר ; אין בהוראה זו כדי לגרוע מדיני חסינות עדים וראיות חסויות.

(ב) בית משפט לתביעות קטנות אינו קשור בסדרי הדין הנוהגים בבית משפט אחר, ובכפוף לסדרי דין שהתקין שר המשפטים לענין סימן זה, יפעל בדרך הנראית לו מועילה ביותר להכרעה צודקת ומהירה.

63. ייצוג

[6/ת]

(תיקון התשס"א)

(א) ייצוג בעל דין בבית משפט לתביעות קטנות על ידי עורך דין יהיה רק ברשות בית המשפט ומטעמים מיוחדים שיירשמו ; בעל דין רשאי, ברשות בית המשפט, להיות מיוצג על ידי ארגון שקבע לענין זה שר המשפטים, ובמקרה זה ירשה בית המשפט לבעל הדין שכנגד להיות מיוצג כפי שיוורה.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), יכול אדם, באישור בית המשפט לתביעות קטנות, לייצג בעל דין בבית משפט לתביעות קטנות, אם בעל הדין ייפה את כוחו לכך וייפוי הכוח הוגש לבית המשפט לתביעות קטנות ; אין לייצג אדם לפי סעיף קטן זה -

(1) אם המייצג עוסק בייצוג בדרך קבע ;

(2) אם הייצוג נעשה במהלך הרגיל של עסקיו של המייצג ;

(3) אם הייצוג נעשה בתמורה.

64. ערעור

[7/ת]

פסק דין של בית משפט לתביעות קטנות ניתן לערעור לפני בית משפט מחוזי אם ניתנה רשות לכך מאת שופט של בית המשפט המחוזי ; בית המשפט המחוזי ידון בערעור בשופט אחד.

65. בוררות

[8/ת]

(א) הוגשה תביעה לבית משפט לתביעות קטנות, רשאי שופט בית המשפט, בהסכמת בעלי הדין, לדון בתביעה כבורר או להעבירה לבורר אחר שהסכים לדון בה בלי לקבל שכר מן הצדדים.

(ב) הוראות חוק הבוררות, התשכ"ח-1968, למעט סעיפים 23 עד 29 ו-31 עד 35, יחולו על בוררות לפי סעיף זה, ככל שהן נוגעות לענין, אולם -

(1) כל מקום שנאמר בו "בית המשפט" ייקרא כאילו נאמר בו "שופט בית משפט לתביעות קטנות";

(2) דין פסק בורר לפי סעיף זה, פרט לערעור, כדין פסק דין של בית משפט לתביעות קטנות.

(ג) אין סעיף זה גורע מהסכם בוררות שבין הצדדים.

66. מינוי שופט בקיצבה

[ת/9]

[תיקון התשס"ו (מס' 2)]

שר המשפטים, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, רשאי למנות לתקופה ובתנאים שיקבע, שופט בקיצבה שימלא תפקיד של שופט בית משפט לתביעות קטנות; בשבתו בדין יהיו סמכויותיו של שופט שנתמנה כאמור כסמכויות שופט בית משפט שלום.¹³

67. מקום שיפוט

[ת/5]

שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות מקום שיפוט לתביעות קטנות שיהיה מקום השיפוט על אף האמור בכל הסכם שבין בעלי הדין.

סימן ו': פומביות הדין

68. פומביות הדין

[ב/38]

[תיקונים: התש"ן (מס' 2), התשנ"ה (מס' 3), התשנ"ח (מס' 2), התשנ"ט, התשס"ו, התשס"ז, התשס"ח (מס' 9), התשס"ט, התשע"א (מס' 5), התשע"ב (מס' 4), (מס' 6)]

(א) בית משפט ידון בפומבי.

(ב) בית משפט רשאי לדון בענין מסויים, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות, אם ראה צורך בכך באחת מאלה:

(1) לשם שמירה על בטחון המדינה;

(2) לשם מניעת פגיעה ביחסי החוץ של המדינה;

(3) לשם הגנה על המוסר ;

(4) לשם הגנה על עניינו של קטין או חסר ישע כהגדרתו בסעיף 368א לחוק העונשין, התשל"ז-1977 וכן אדם עם מוגבלות שכלית או אדם עם מוגבלות נפשית, כהגדרתם בחוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), התשס"ו-2005 (בחוק זה - חוק הליכי חקירה והעדה של אנשים עם מוגבלות) ;

(5) לשם הגנה על עניינו של מתלונן או נאשם בעבירת מין או בעבירה על פי החוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998 ;

(6) נמחקה ;

(7) הדיון הפומבי עלול להרתיע עד מלהעיד עדות חפשית או מלהעיד בכלל ;

(8) לשם הגנה על סוד מסחרי ;

(9) לשם הגנה על ענינו של מתלונן או ניזוק בעבירה לפי סעיף 377א לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ;

(10) לשם הגנה על עד מוגן או על מידע חסוי בעניין עד מוגן, תכנית הגנה, הרשות להגנה על עדים, או עד מאוים, כמשמעותם בחוק להגנה על עדים, התשס"ט-2008 ;

(11) לשם הגנה על ענינו של נפגע עבירה או של עבריין מין, בהליך לפי חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006 ;

(12) לשם הגנה על ענינו של חשוד בדיון בבקשה לאסור את פרסום שמו לפי סעיף 70(ה1) ;

(13) לשם הגנה על ענינו של מתלונן או נאשם בעבירת אלימות כלפי בן משפחה כהגדרתו בחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991.

(ג) בבקשות לצווי ביניים, לצווים זמניים ולהחלטות ביניים אחרות, רשאי בית משפט לדון בדלתיים סגורות.

(ד) החליט בית משפט על עריכת דיון בדלתיים סגורות, רשאי הוא להרשות לאדם או לסוגי בני אדם להיות נוכחים בעת הדיון כולו או מקצתו.

(ה) על אף הוראות סעיף 68(א) -

(1) עניני משפחה, כמשמעותם בחוק בית המשפט לעניני משפחה, התשנ"ה-1995, למעט תובענות לפי חוק הירושה, התשכ"ה-1965, שעילתן אינה סכסוך בתוך המשפחה ותובענות לפי חוק השמות, התשט"ו-1956, ולפי חוק קביעת גיל, התשכ"ד-1963 - יידונו בדלתיים סגורות, אלא אם כן הורה בית המשפט לדון בענין, כולו או מקצתו, בפומבי ;

(2) בית המשפט העליון הדין בערעור על החלטה או פסק דין של בית משפט לנוער כהגדרתו בחוק הנוער (שפיטה), ענישה ודרכי טיפול, התשל"א-1971, וכן בית משפט הדין במעצרו של קטין, ידונו בדלתיים סגורות ; ואולם רשאים בתי המשפט כאמור להרשות לאדם או לסוגי בני

אדם, לרבות לנפגע העבירה הנדונה, להיות נוכחים בשעת הדיון, כולו או מקצתו; לעניין זה, "נפגע עבירה" - כהגדרתו בחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001.

68.א. ניהול פרוטוקול

[תיקון התשס"ח (מס' 7)]

(א) בדיון בבית משפט ינוהל פרוטוקול שישקף את כל הנאמר והמתרחש בדיון והנוגע למשפט, לרבות שאלות והערות בית המשפט, אולם בקדם משפט, בישיבה מקדמית או בדיון מקדמי אחר רשאי בית המשפט, בהסכמת בעלי הדין, לכלול בפרוטוקול את עיקרי הדברים שבדיון; בית המשפט יקבע את דרך רישום הפרוטוקול; בסעיף זה, "דיון מקדמי" - לרבות דיון שאין בו שמיעת ראיות בעל פה או שמיעת טענות בעלי הדין ושנועד לבחון את האפשרות לסיים את ההליך בהסדר מוסכם בין בעלי הדין.

(ב) בית המשפט רשאי להורות שלא יירשמו בפרוטוקול דברי גידוף, נאצה, השמצה או ביזוי, ובלבד ששוכנע כי אין טעם המצדיק את רישומם בפרוטוקול.

(ג) בעל דין זכאי לקבל, בתום הדיון או בסמוך לאחר מכן, עותק של הפרוטוקול.

(ד) בית משפט רשאי, לפי בקשת בעל דין ולאחר שנתן לשאר בעלי הדין הזדמנות לטעון את טענותיהם, לתקן רישום בפרוטוקול כדי להעמידו על דיוקו; בעל דין רשאי להגיש בקשה לתקן רישום בפרוטוקול בתוך עשרה ימים מיום שהומצא לו הפרוטוקול.

(ה) כתבי טענות וכל תעודה או מסמך שהוגשו בדיון ושביית המשפט קיבל אותם, יצורפו לפרוטוקול ויהיו חלק ממנו, למעט לעניין סעיפים קטנים (ב) עד (ד).

(ו) הוראות סעיף זה יחולו על כל דיון בבית משפט, לרבות בבית המשפט העליון, אלא אם כן נקבעה בחיקוק הוראה מפורשת אחרת באותו עניין.

68.ב. הקלטת דיון

[תיקון התשס"ח (מס' 7)]

(א) ביקש בעל דין שדיון יוקלט על חשבון, יאפשר זאת בית המשפט, אלא אם כן מצא שאין לעשות כן מטעמים מיוחדים, ובלבד שהדיון מתועד בדרך אמינה ומדויקת אחרת; החלטה שלא להיענות לבקשת בעל דין כאמור תהיה מנומקת בכתב.

(ב) הורה בית המשפט על הקלטת הדיון לבקשת בעל דין, תישמר ההקלטה בידי בית המשפט, וכל בעל דין יהיה רשאי להאזין לה.

(ג) הקלטה של הדיון לפי סעיף זה לא תיחשב פרוטוקול הדיון.

69. הרחקה מבית המשפט

[39/ב]

(א) בית משפט רשאי לאסור על קטין להימצא בבית המשפט בעת הדיון ולצוות על הרחקתו.

(ב) בית משפט רשאי להרחיק אדם, שאינו בעל דין, מאולם בית המשפט בעת דיון, אם מצא, מטעמים שיירשמו, שנוכחות אותו אדם באולם תרתיע עד מלהעיד עדות חפשית או מלהעיד בכלל.

70. איסור פרסומים

[40/ב]

[תיקונים: התשמ"ה (מס' 3), התשס"ג, התשס"ו, התשס"ז, התשע"א (מס' 4), התשע"ב (מס' 4)]

(א) לא יפרסם אדם דבר על דיון שהתנהל בבית משפט בדלתיים סגורות אלא ברשות בית המשפט.

(ב) לא יצלם אדם באולם בית משפט ולא יפרסם תצלום כזה אלא ברשות בית המשפט.

(ג) לא יפרסם אדם בלי רשות בית המשפט פרסום בעניינו של קטין כאמור בסעיף 24(א)(1) לחוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960.

(ד) בית משפט רשאי לאסור כל פרסום בקשר לדיוני בית המשפט, במידה שהוא רואה צורך בכך לשם הגנה על בטחונו של בעל דין, עד או אדם אחר ששמו הוזכר בדיון או לשם מניעת פגיעה חמורה בפרטיות של אחד מהם או לשם מניעת פגיעה בפרטיותו של אדם עם מוגבלות שכלית או של אדם עם מוגבלות נפשית, כהגדרתם בחוק הליכי חקירה והעדה של אנשים עם מוגבלות, של אחד מהם.

(1ד) (1) לא יפרסם אדם שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום, עד תום 48 שעות מהמועד שבו התייצב החשוד לחקירה או שהיה עליו להתייצב לחקירה, או עד סיומו של הדיון הראשון שהתקיים לפני שופט בעניינו, לפי המוקדם מביניהם; לעניין זה לא יובאו שבתות ומועדים במניין השעות.

(2) על אף הוראות פסקה (1), לא יחול איסור פרסום שמו של חשוד בכל אחד מהמקרים המפורטים להלן:

(א) בית המשפט התיר את פרסום שמו של החשוד בשל העניין הציבורי שבפרסום, ובלבד שניתנה לחשוד הזדמנות להשמיע את טענותיו בעניין;

(ב) רשות חוקרת פרסמה או ביקשה לפרסם את שם החשוד, לאחר שקצין בדרגת ניצב משנה ומעלה מאגף חקירות ומודיעין במשטרת ישראל, או עובד ציבור האחראי על תחום חקירות ומודיעין ברשות חוקרת אחרת, לפי העניין, אישר כי בנסיבות העניין, מטעמים מיוחדים שנרשמו, התקיימו שני אלה:

(1) הפרסום נדרש לצורך איתור חשוד או עד, תפיסת עברייני נמלט, אזהרת הציבור מפני אדם העלול לסכנו או לצורך חיוני אחר;

(2) עיכוב הפרסום שייגרם מהצורך בקבלת אישור בית המשפט לפי פסקת משנה (א), עלול לסכל את מטרת הפרסום האמורה בפסקת משנה (1);

(ג) החשוד ביקש לפרסם את שמו או הסכים לפרסום שמו, ובלבד שהבקשה או ההסכמה ניתנו בידי החשוד עצמו או על ידי בא כוחו, בכתב.

(ה) בית משפט רשאי לאסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום, או פרט אחר מפרטי החקירה, אם הדבר עלול לפגוע בחקירה שעל פי דין. אסר בית המשפט כאמור, יפקע האיסור עם הגשת כתב האישום נגד החשוד, אלא אם כן קבע בית המשפט אחרת.

(1ה) (1) בית משפט רשאי לאסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום או פרט אחר מפרטי החקירה, אם ראה כי הדבר עלול לגרום לחשוד נזק חמור ובית המשפט סבר כי יש להעדיף את מניעת הנזק על פני הענין הציבורי שבפרסום; הורה בית המשפט על איסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום, יפקע האיסור עם הגשת כתב האישום נגד החשוד, אלא אם כן קבע בית המשפט אחרת;

(2) הרשות החוקרת תיידע חשוד שהוא עצור ואינו מיוצג בדבר זכותו לבקש מבית המשפט לאסור את פרסום שמו לפי הוראות סעיף זה וכן תאפשר לו להגיש בקשה לאיסור פרסום שמו באמצעותה, לפי הטופס שבתוספת הרביעית, ותיידע את החשוד בדבר אפשרות זו לא יאוחר מ-24 שעות מעת מעצרו או לפני שהובא לפני שופט — המוקדם מביניהם; לעניין זה לא יובאו שבתות ומועדים במניין השעות;

(3) שר המשפטים, בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות לביצוע פסקה (2);

(2ה) לענין סעיף זה -

"חשוד" - מי שנפתחה נגדו חקירה פלילית;

"רשות חוקרת" — משטרת ישראל או רשות חוקרת אחרת המוסמכת לחקור על פי דין.

"שם של חשוד" - לרבות כל פרט אחר שיש בו כדי לזהות את החשוד.

(ו) העובר על הוראה מהוראות סעיף זה למעט סעיף קטן (ג), דינו - מאסר ששה חדשים; העובר על הוראות סעיף קטן (ג), דינו כדין מי שפרסם פרסום לפי סעיף 24(א)(1) לחוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960.

70א. בקשה בעניין פרסום שם חשוד

[תיקון התשע"ב (מס' 4)]

(א) בקשה לאסור פרסום שם חשוד לפי סעיף 70(ה) או (ה)1 או להתיר פרסום שם חשוד לפי סעיף 70(ד)1(2) (בסימן זה — בקשה בעניין פרסום שם חשוד) תוגש לבית משפט שלום כמפורט להלן, לפי העניין, ותידון לפני דן יחיד:

(1) בקשה לפי סעיף 70(ה) — לבית משפט השלום שבאזור שיפוטו נעברה לפי החשד העבירה שבקשר אליה מוגשת הבקשה, כולה או חלקה, או נמצאת היחידה הממונה על חקירת העבירה ברשות החוקרת;

(2) בקשה לפי סעיף 70(ד)1(2) (א) או (ה)1 — לבית משפט השלום שבאזור שיפוטו נמצא מקום מגורי החשוד.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), בקשה כאמור באותו סעיף קטן המוגשת לפי סעיף 70(ד1)(2)(א) או (ה1) בעניין חשוד המוחזק במעצר, תוגש לבית המשפט שדן במעצר; טרם התקיים דיון במעצר — תוגש הבקשה לבית משפט המוסמך לדון במעצר לפי סעיף 3(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה — מעצרים), התשנ"ו-1996.

(ג) על אף הוראות סעיף זה, שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע הוראות מיוחדות לעניין בית המשפט שתהא נתונה לו הסמכות המקומית לדון בבקשה בעניין פרסום שם חשוד לאחר שעות העבודה הרגילות של בתי המשפט.

70. צדדים לבקשה בעניין פרסום שם חשוד

[תיקון התשע"ב (מס' 4)]

- (א) משיבים בבקשות בעניין פרסום שם חשוד המפורטות בפסקאות שלהלן, יהיו כמפורט לצדן:
- (1) בבקשה להתיר פרסום שם חשוד לפי סעיף 70(ד1)(2)(א) — החשוד;
 - (2) בבקשה לביטול איסור פרסום שם חשוד לפי סעיף 70ג — החשוד וכל גורם אחר שהיה צד לדיון בבקשה לאסור את פרסום שמו של החשוד לפי סעיף 70(ה) או (ה1).
- (ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי למנוע את צירופם של משיבים או מבקשים נוספים בבקשות המפורטות באותו סעיף קטן.
- (ג) רשות חוקרת לא תהיה צד לדיון בבקשה של חשוד לאסור את פרסום שמו לפי סעיף 70(ה1), אלא אם כן ביקשה זאת.

70ג. בקשה לביטול איסור פרסום

[תיקון התשע"ב (מס' 4)]

- (א) ציווה בית המשפט על איסור פרסום לפי סעיף 70(ד), (ה) או (ה1), רשאי מי שמעוניין בביטול האיסור, לרבות כלי תקשורת, להגיש לבית המשפט שנתן את הצו בקשה לביטולו; בקשת הביטול תידון לפני דן יחיד.
- (ב) היה מבקש הביטול כאמור בסעיף קטן (א) צד לבקשה לאיסור הפרסום, עליו להראות נסיבות חדשות המצדיקות את בקשת הביטול; לעניין זה, "נסיבות חדשות" — לרבות הזמן שחלף ממועד מתן צו איסור הפרסום.

70ד. ערעור על החלטה בעניין פרסום

[תיקון התשע"ב (מס' 4)]

- (א) ההחלטות המפורטות להלן ניתנות לערעור בתוך שבעה ימים, ובית המשפט שלערעור ידון בערעור בדן יחיד:

(1) איסור פרסום לפי סעיף 70(ד), (ה) או (ה1);

(2) התרת פרסום לפי סעיף 70(א), (ב) סיפה, (ג) או (ד)1(2)(א) או התרת צילום לפי סעיף 70(ב) רישה ;

(3) ביטול איסור פרסום לפי סעיף 70 ג .

(ב) החלטת בית משפט מחוזי בערעור על החלטה כאמור בפסקאות (1) עד (3) שבסעיף קטן (א), ניתנת לערעור ברשות לבית המשפט העליון בתוך שבעה ימים ; בית המשפט העליון ידון בבקשת רשות הערעור בדן יחיד והוא רשאי לדחותה על הסף בלא דיון בנוכחות הצדדים ; ניתנה רשות הערעור, ידון בית המשפט העליון בערעור בדן יחיד .

(ג) בית משפט שנתן החלטה כאמור בפסקאות (1) עד (3) שבסעיף קטן (א) או בית משפט שדן בערעור או בבקשת רשות ערעור כאמור בסעיף קטן (א) או (ב), רשאי להורות על עיכוב ביצועה של החלטה שעליה מערער אדם או מבקש לערער, לפרק זמן שיקבע ובתנאים שייראו לו .

70. תקנות לעניין איסור פרסום

[תיקון התשע"ב (מס' 4)]

שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע את אופן הגשת הבקשה לבית המשפט לאסור או להתיר את פרסום שמו של חשוד לפי הוראות סעיפים 70 עד 70ד, ואת דרכי הדיון בבקשה.

71. מניעת פגיעה בהליך פלילי

[41/ב]

(תיקון התשס"ב)

(א) לא יפרסם אדם דבר על ענין פלילי התלוי ועומד בבית משפט במטרה להשפיע על מהלך המשפט או על תוצאותיו, וראייה מראש את ההשפעה האמורה כאפשרות קרובה לודאי כמוה כמטרה להשפיע, והכל אם יש בפרסום כדי להשפיע כאמור .

(ב) לענין סעיף זה, "ענין פלילי התלוי ועומד בבית משפט" - משעה שהוגשה לבית המשפט באותו ענין בקשה למתן צו מעצר או משעה שהוגש לו כתב אישום, לפי המוקדם, עד שהחליט התובע שלא להגיש כתב אישום, ואם הוגש כתב אישום - עד סיום ההליכים .

(ג) איסור הפרסום אינו חל על פרסום ידיעה בתום לב על דבר שנאמר בו שאירע בישיבה פומבית של בית משפט .

(ד) העובר על הוראות סעיף זה, דינו - מאסר שנה אחת .

72. איסור הפרעה

[42/ב]

[תיקון התשס"ד (מס' 3)]

(א) אדם שבעת דיוני בית משפט עושה באולם בית המשפט, בלשכתו של שופט או סמוך למקום הדיון, אחד המעשים שלהלן, רשאי בית המשפט לצוות על הרחקתו, ורשאי הוא, לאחר שהתרה באדם שיימנע מהפרעה והוא לא שעה להתראה, להענישו על אתר במאסר עד שלושה חדשים או בקנס:

- (1) מתנהג בדרך של אלימות או איומים או בדרך פרועה או מבישה;
- (2) מקים רעש כדי להביע הסכמה או אי-הסכמה לפעולה משפטית או להחלטה של בית משפט;
- (3) מאיים על פקיד בית המשפט או מפריע לו בצורה אחרת למלא תפקידו;
- (4) מפריע בדרך אחרת לדיוני בית המשפט.

(ב) על עונש שהוטל לפי סעיף קטן (א) יתן בית המשפט מיד הודעה בכתב לנשיא בית המשפט העליון; הנשיא, או שופט אחר של בית המשפט העליון שהנשיא קבע לכך, רשאי, לאחר שזימן את הנידון אם ביקש זאת, לבטל את העונש או לשנותו לקולה.

(ג) סעיף זה לא יחול על מי שנתון באותו ענין לשיפוט משמעותי על פי חוק לשכת עורכי הדין, והוא נמצא באולם בית המשפט לרגל תפקידו.

73. כפיית ציות ועונש בשל אי ציות

[ב/42א]

[תיקון התשמ"ה (מס' 3)]

(א) מי שהוזמן להעיד ולא התייצב, או נצטווה להמציא מסמך ולא המציאו, רשאי בית המשפט או הרשם -

- (1) לצוות על הבאתו לפני בית המשפט; על צו כזה יחולו הוראות סעיף 73א;
- (2) להטיל עליו, אף שלא בפניו, מחצית הקנס האמור בסעיף 40(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ואם הוזמן או נצטווה פעם נוספת ולא התייצב או לא המציא את המסמך - מאסר שלא יעלה על חודש ימים או קנס כאמור בסעיף 40(2) לחוק האמור.
- (ב) מי שהוטל עליו מאסר או קנס לפי סעיף קטן (א) שלא בפניו, רשאי בית המשפט או הרשם, לבקשתו, לעיין שנית במאסר או בקנס שהטיל, להקל בהם או לבטלם, והוא יבטלם אם שוכנע שהמבקש לא התייצב או לא המציא את המסמך מסיבות שלא היתה לו שליטה עליהן.
- (ג) על החלטה להטיל מאסר או קנס לפי סעיף קטן (א) ועל החלטה לפי סעיף קטן (ב) יתן מיד בית המשפט או הרשם הודעה בכתב לנשיא בית המשפט שלערעור, ורשאי הנשיא או שופט אחר של בית המשפט שלערעור לבטל את הצו או לשנותו לקולה.
- (ד) היה לבית המשפט יסוד להניח כי מי שהוזמן להעיד או נצטווה להמציא מסמך לא יתייצב או לא ימציא את המסמך, רשאי בית המשפט או הרשם -

(1) לחייבו במתן ערובה, ואם לא נתן ערובה - לצוות על מעצרו; שר המשפטים יקבע בתקנות, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, הוראות שיחולו על החיוב בערובה, תנאיו ותוצאותיו;

(2) לתת כל צו שימצא לנכון לשם הבטחת ההתייצבות או המצאת המסמך, לרבות הפקדת דרכון ואיסור יציאה מן הארץ.

73.א. צו הבאה

[תיקון התשמ"ה (מס' 3)]

(א) ציווה בית המשפט או הרשם לפי סעיף 73(א)(1) על הבאת אדם לפניו, ייערך צו ההבאה בכתב, ויפורט בו שמו של האדם שצווה על הבאתו (להלן - המובא) ותמצית העובדות המהוות יסוד למתן הצו.

(ב) בצו הבאה רשאי בית המשפט או הרשם להורות לקצין משטרה לשחרר את המובא בערובה, כפי שיפורש בצו; כתב ערובה שניתן בפני הקצין יועבר לבית המשפט או הרשם שנתן את הצו; על הערובה יחולו התקנות שהותקנו כאמור בסעיף 73(ד)(1).

(ג) צו הבאה יבוצע בידי שוטר או בידי מי שנקב בית המשפט או הרשם בצו, ומותר לבצעו בכל מקום ובכל עת.

(ד) המבצע צו הבאה יודיע למובא בה בשעה על הצו וימסור לו העתק ממנו, וכן הזמנה לעד או העתק ממנה או צו להמצאת מסמכים או העתק ממנו, לפי הענין.

(ה) המבצע צו הבאה רשאי, כשהצו בידו -

(1) להיכנס לכל מקום שיש לו יסוד סביר להניח שהמובא נמצא בו;

(2) להשתמש בכוח סביר נגד אדם או רכוש במידה הדרושה לביצוע הצו.

(ו) מי שנעצר על פי צו הבאה ולא שוחרר לפי סעיף קטן (ב), יובא לפני בית המשפט או הרשם, והוא יצווה על מעצרו או ישחררו בערובה.

73.ב. עיון חוזר וערר

[תיקונים: התשמ"ה (מס' 3), התש"ע]

ניתנה החלטה בעניין מעצר לפי סעיפים 73(ד) או 73(ו), רשאים הצדדים -

(1) לפנות לבית המשפט, ואם צו המעצר ניתן מאת רשם - לרשם, בבקשה לעיון חוזר בהחלטה שנתן, לרבות בהחלטה לפי פסקה זו, אם נתגלו עובדות חדשות או נשתנו נסיבות והדבר עשוי לשנות את ההחלטה הקודמת;

(2) לערור על החלטה בבקשה לעיון חוזר, לפני בית המשפט שלערעור שידון בערר בשופט אחד.

74. סופיותן של החלטות

[43/ב]

בלי למעט מן האמור בסעיף 72(ב), החלטות בית משפט לפי סעיפים 68, 69 ו-72 אין אחריותן ולא כלום.

סימן ז': הוראות כלליות

75. סמכות כללית לתת סעד

[34/ב]

כל בית משפט הדין בענין אזרחי מוסמך לתת פסק דין הצהרתי, צו עשה, צו לא-תעשה, צו ביצוע בעין וכל סעד אחר, ככל שיראה לנכון בנסיבות שלפניו.

76. סמכות נגרות

[35/ב]

הובא ענין כדין לפני בית משפט והתעוררה בו דרך אגב שאלה שהכרעתה דרושה לבירור הענין, רשאי בית המשפט להכריע בה לצורך אותו ענין אף אם הענין שבשאלה הוא בסמכותו הייחודית של בית משפט אחר או של בית דין אחר.

77. סמכות אזרחית נגרות לפלילית

[ב/35א]

(א) הורשע אדם בבית משפט שלום או בבית משפט מחוזי והוגשה נגדו - ונגדו בלבד - תביעה אזרחית בשל העובדות המהוות את העבירה שבה הורשע, מוסמך השופט או המותב שהרשיעו, לאחר שפסק הדין בפלילים הפך לחלוט, לדון בתביעה האזרחית, אם ביקש זאת מגיש התביעה; לענין זה מוסמך בית משפט מחוזי לדון גם אם התביעה לפי שוויה היא בתחום סמכותו של בית משפט שלום.

(ב) שר המשפטים יקבע בתקנות את סדרי הדין בתביעה האזרחית, לרבות הוראות בדבר המועד והדרך להגשת התביעה וההליכים בערעור.

77א. עילות פסלות

[תיקונים: התשנ"ב, התשס"ד (מס' 3)]

(א) שופט לא ישב בדין אם מצא, מיזמתו או לבקשת בעל דין, כי קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט. (1א) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), שופט לא ישב בדין בידעו שמתקיים אחד מאלה:

(1) צד להליך, בא כוחו או עד מרכזי, הוא בן משפחה של השופט או שקיימת ביניהם קרבה ממשית אחרת;

(2) יש לשופט ענין כספי ממשי או ענין אישי ממשי בהליך או בתוצאותיו, בצד להליך, בבא כוחו או בעד מרכזי, או של בן משפחה מדרגה ראשונה של השופט יש ענין כספי ממשי או ענין אישי ממשי בהליך או בתוצאותיו, בצד להליך או בבא כוחו;

(3) בטרם התמנה לשופט היה השופט מעורב באותו ענין הנדון בהליך שלפניו כבא כוח, כבורר, כמגשר, כעד, כיועץ מקצועי, כמומחה, או בדרך דומה אחרת; לענין סעיף קטן זה -

"בן משפחה" - בן זוג, הורה, הורה של בן זוג, ילד, אח, סב, נכד וכן ילד או בן זוג של כל אחד מאלה ולרבות מי שהיה אפוטרופוס או מי ששימש משפחה אומנת של השופט או שהשופט היה אפוטרופוס או שימש משפחה אומנת שלו;

"בן משפחה מדרגה ראשונה" - בן זוג, הורה, ילד, אח וכן ילד או בן זוג של כל אחד מאלה ולרבות מי שהיה אפוטרופוס או מי ששימש משפחה אומנת של השופט או שהשופט היה אפוטרופוס או שימש משפחה אומנת שלו;

"עד מרכזי" - עד שנדרשת הערכת מהימנותו לצורך הכרעה בהליך.

(2א) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(1א) שופט רשאי לשבת בדין אם מפאת דחיפות הענין לא ניתן לקיים את ההליך לפני שופט אחר ועלול להיגרם נזק חמור או עיוות דין אם לא ידון בענין.

(3א) על אף האמור בסעיף קטן (1א)(2), שופט רשאי לשבת בדין אם העברת הענין לכל שופט אחר לא תשנה את עילת הפסלות.

(ב) נטענה טענת פסלות נגד שופט, יחליט בה אותו שופט לאלתר ולפני שיתן כל החלטה אחרת.

(1ב) התקיימה עילת פסלות לפי סעיף קטן (1א)(1) או (2), הנוגעת לעורך דין או לבא כוח אחר, שהתקיימו בו נסיבות המחייבות קבלת היתר לייצוג כאמור בסעיף 53 לחוק לשכת עורכי הדין, רשאי בית המשפט להתיר את הייצוג, לבקשת עורך הדין או בא הכוח, אם מצא כי הנזק שייגרם לצד להליך אם לא יתיר את הייצוג עולה על הנזק שייגרם לצד להליך או לאינטרס הציבורי בשל הפסקת הדיון או החלפת שופט; התיר בית המשפט את הייצוג כאמור, לא ישב בדין השופט שלגביו התקיימה עילת הפסלות.

(ג) החלטת שופט או בית משפט לפי סעיף זה תהיה מנומקת, ורשאי בעל דין לערער עליה לפני בית המשפט העליון; בערעור ידון נשיא בית המשפט העליון, או מותב של שופטי בית המשפט העליון, או שופט אחד, הכל כפי שיקבע הנשיא.

78. העברת ענין למקום אחר

[36/ב]

[תיקון התשע"ב (מס' 3)]

(א) הליך מסוים שהובא או שיש להביאו לפני בית משפט מחוזי או בית משפט שלום במקום אחד, רשאי נשיא בית המשפט העליון או שופט אחר של בית המשפט העליון שהוא הסמיכו לכך, להורות שיהיה נידון בבית משפט של אותה דרגה במקום אחר; ובלבד שלא תינתן הוראה לפי סעיף זה לאחר התחלת הדיון אלא בהסכמת השופט שהחל לדון בו.

(ב) בהחלטה לפי סעיף קטן (א) ישקול נשיא בית המשפט העליון או שופט אחר של בית המשפט העליון שהוא הסמיכו לכך, לפי העניין, את מידת הפגיעה הצפויה בבעלי הדין כתוצאה מההעברה, את המרחק בין בית המשפט שממנו הועבר ההליך לבין בית המשפט שאליו הועבר ואת הבטחת נגישותם של בעלי הדין לבית המשפט.

(ג) בית המשפט שאליו הועבר עניין כאמור, לא יעבירו עוד.

78. העברת הליכים אזרחיים והליכים בעבירות תעבורה למקום אחר

[תיקון התשע"ב (מס' 3)]

(א) מנהל בתי המשפט רשאי להעביר הליכים אזרחיים והליכים בעבירות תעבורה שהוגשו לבית משפט מסוים וטרם החל הדין בהם, לבית משפט אחר של אותה דרגה, בין באותו אזור שיפוט ובין באזור סמוך, כדי לאזן את חלוקת עומס הדיונים בין בתי המשפט, ובלבד שהמרחק בין בתי המשפט אינו עולה על 60 קילומטרים; החלטת מנהל בתי המשפט להעביר את אותם הליכים טעונה הסמכה של נשיא בית המשפט העליון שאושרה בידי שר המשפטים, ולעניין הליכים בעבירות תעבורה — גם התייעצות עם המפקח הכללי של המשטרה או מי שהוא הסמיכו לכך.

(ב) מנהל בתי המשפט יפרסם הודעה ברשומות ובאתר האינטרנט של הנהלת בתי המשפט בדבר העברת הליכים כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) (1) בעל דין הרואה את עצמו נפגע מהחלטת מנהל בתי המשפט כאמור בסעיף קטן (א), רשאי לבקש ממנו לעיין מחדש בהחלטה.

(2) בהחלטה בבקשה לעיון מחדש לפי פסקה (1), ישקול מנהל בתי המשפט את מידת הפגיעה הצפויה בבעלי הדין כתוצאה מההעברה ואת הבטחת נגישותם של בעלי הדין לבית המשפט.

(3) על החלטה כאמור בפסקה (2) ניתן לערער לפני נשיא בית המשפט העליון או שופט אחר של בית המשפט העליון שהוא הסמיכו לכך.

(ד) (1) תיק שהועבר לפי סעיפים 49, 78 או 79, מנהל בתי המשפט לא יעבירו עוד.

(2) תיק שהועבר לפי סעיף זה, מנהל בתי המשפט או בית המשפט שאליו הועבר, לא יעבירו עוד.

(ה) בסעיף זה, "התחלת הדיון" ו"הליכים בעבירות תעבורה" — כהגדרתם בסעיף 49(ד).

79. סעד בשל חוסר סמכות

[ב/37]

(א) מצא בית משפט שאין הוא יכול לדון בענין שלפניו מחמת שאינו בסמכותו המקומית או העניינית, והוא בסמכותו של בית משפט או של בית דין אחר, רשאי הוא להעבירו לבית המשפט או לבית הדין האחר, והלה ידון בו כאילו הובא לפניו מלכתחילה, ורשאי הוא לדון בו מן השלב שאליו הגיע בית המשפט הקודם.

(ב) בית המשפט או בית הדין שאליו הועבר ענין כאמור, לא יעבירו עוד.

79א. פשרה

(תיקון התשנ"ב)

(א) בית משפט הדן בענין אזרחי רשאי, בהסכמת בעלי הדין, לפסוק בענין שלפניו, כולו או מקצתו, בדרך של פשרה.

(ב) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי לגרוע מסמכותו של בית המשפט להציע לבעלי הדין הסדר פשרה או לתת, לבקשת בעלי הדין, תוקף של פסק דין להסדר פשרה שעשו ביניהם.

79ב. בוררות

(תיקון התשנ"ב)

(א) בית משפט הדן בענין אזרחי רשאי, בהסכמת בעלי הדין, להעביר ענין שלפניו, כולו או מקצתו, לבוררות, וכן רשאי הוא, בהסכמתם, להגדיר את תנאי הבוררות.

(ב) בעלי הדין, באישור בית המשפט, ימנו את הבורר; לא באו בעלי הדין לידי הסכמה על הבורר, רשאי בית המשפט למנותו מתוך רשימה שהגישו לו בעלי הדין, או לפי בחירתו - באין רשימה כזו.

(ג) הוראות חוק הבוררות, התשכ"ח-1968, יחולו על בוררות לפי סעיף זה; אולם "בית המשפט" שבסעיף 1 לחוק האמור יהיה בית המשפט שהעביר את הענין לבוררות.

79ג. גישור

[תיקונים: התשנ"ב, התשס"א (מס' 2)]

(א) בסעיף זה -

"גישור" - הליך שבו נועד מגשר עם בעלי הדין, כדי להביאם לידי הסכמה ליישוב הסכסוך, מבלי שיש בידו סמכות להכריע בו;

"הסדר גישור" - הסכם בין בעלי הדין על יישוב סכסוך שביניהם שהושג בסיומו של הליך גישור;

"מגשר" - מי שתפקידו לסייע בידי בעלי הדין להגיע להסכמה על יישוב סכסוך שביניהם בהליך גישור בדרך של ניהול משא ומתן חופשי.

(ב) בית המשפט רשאי, בהסכמת בעלי הדין, להעביר תובענה לגישור.

(ג) בהליך הגישור רשאי מגשר להיוועד עם בעלי הדין, יחד או לחוד, ועם כל מי שקשור לסכסוך; ורשאי הוא להיפגש עם בעל דין, בהסכמתו, בלי עורך דינו.

(ד) דברים שנמסרו במסגרת הליך גישור לא ישמשו ראיה בהליך משפטי אזרחי.

(ה) העביר בית המשפט ענין לגישור, יעכב את ההליכים שלפניו לתקופה שיקבע, ורשאי הוא להאריך את התקופה בהסכמת בעלי הדין.

(ו) לא הגיעו בעלי הדין להסדר גישור עד תום התקופה האמורה בסעיף קטן (ה), יחודשו ההליכים בבית המשפט; אולם רשאי בית המשפט, על-פי בקשה של המגשר או של בעל דין, לחדשם בכל עת לפני תום התקופה האמורה.

(ז) הגיעו בעלי הדין להסדר פישור, יודיע על כך המפשר לבית המשפט, ובית המשפט יהיה רשאי ליתן להסדר תוקף של פסק דין.

(ח) הגיעו צדדים לסכסוך להסכמה על יישוב הסכסוך שביניהם בגישור שנערך לפי חוק זה, רשאי בית המשפט המוסמך לדון בתובענה נושא הסכסוך לתת להסדר הגישור שהושג ביניהם תוקף של פסק דין, אף אם לא הוגשה תובענה באותו סכסוך.

ד79. תקנות לענין בוררות וגישור

(תיקונים: התשנ"ב, התשס"א (מס' 2))

(א) שר המשפטים רשאי להסדיר בתקנות -

(1) סדרי מינוי בורר או מגשר;

(2) סדרים וכללים בהליך גישור וניהולו;

(א2) הכשירות, הכישורים והניסיון הנדרשים ממגשר המבקש להיכלל ברשימת המגשרים כאמור בפסקה (ב2), לרבות השכלה והכשרה בגישור;

(ב2) רשימת מגשרים שתעמוד לרשות בתי המשפט ובה פרטים לענין המגשר, לרבות הנושאים שבהם הוא מתמחה והערכת מיומנותו;

(3) התעריף המקסימלי לשכר טרחה שישולם לבורר או למגשר על ידי בעלי הדין;

(4) הטלת הוצאות בהליכי בוררות ופישור, והערכתן;

(5) אגרות לענין רישום ברשימת המגשרים והערכת מיומנות כאמור בפסקה (ב2).

(ב) תקנות לפי סעיף קטן (א)(א2), (3) ו-(5) טעונות אישורה של ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת.

80. בית משפט שנחלקו בו הדעות

(תיקון התשנ"ב)

(א) בית משפט הדן במותב ונחלקו דעות השופטים, תכריע דעת הרוב.

(ב) באין רוב לדעה אחת בענין אזרחי, תכריע דעת אב-בית-הדין.

(ג) באין רוב לדעה אחת בענין פלילי -

(1) יראה בית המשפט אם יש רוב דעות לגבי כל ממצא עובדתי, יסוד מיסודות העבירה או נושא אחר, המחייבים הכרעה לחיוב או לזיכוי, וכריע בהתאם;

(2) לא היתה דעת רוב לענין סוג העונש או מידתו, תצורף הדעה המחמירה יותר לדעה המקילה הקרובה אליה; נחלקו הדעות לגבי החומרה של סוג העונש או מידתו, תכריע דעת אב-בית-הדין.

81. תיקון טעות בפסק דין

[ב/37א]

(א) מצא בית משפט כי נפלה טעות בפסק דין או בהחלטה אחרת שנתן, רשאי הוא, תוך עשרים ואחד ימים מיום נתינתם, לתקנם בהחלטה מנומקת, ורשאי הוא לשמוע טענות בעלי הדין לענין זה; לענין זה, "טעות" - טעות לשון, טעות בחישוב, פליטת קולמוס, השמטה מקרית, הוספת דבר באקראי וכיוצא באלה.

(ב) בהסכמת בעלי הדין רשאי בית המשפט להחליט בכל עת על כל תיקון בפסק דין או בהחלטה אחרת שנתן.

(ג) תוקנו פסק דין או החלטה אחרת כאמור בסעיף קטן (א) יראו, לענין ערעור, את מועד החלטת התיקון כמועד מתן פסק הדין או ההחלטה האחרת.

(ד) החלטה לפי סעיף קטן (א) אינה ניתנת לערעור אלא בערעור על פסק הדין או ההחלטה האחרת.

82. סדרי מינהל

(תיקון התשנ"ב)

(א) שר המשפטים יקבע את סדרי המינהל של בתי המשפט, וימנה בהסכמת נשיא בית המשפט העליון את מנהל בתי המשפט, בין שהוא שופט ובין שאינו שופט.

(ב) מנהל בתי המשפט יהיה אחראי בפני השר על ביצועם של סדרי המינהל.

82א. מחלקה לניתוב תיקים

[תיקון התשס"א (מס' 2)]

(א) שר המשפטים, בהתייעצות עם נשיא בית המשפט העליון, יקים, בצו, בבתי המשפט מחלקות לניתוב תיקים (להלן - מנ"ת).

(ב) שר המשפטים יקבע -

(1) את הכשירויות הנדרשות מעובדים במנ"ת;

(2) הוראות בסדרי דין שעובדי המנ"ת מוסמכים לתת;

(3) את הכללים שעל פיהם יפעל המנ"ת.

83. תקנות

[ב/47 סיפה]

(א) שר המשפטים רשאי להסדיר בתקנות -

- (1) ימי הישיבות והפגרות של בתי משפט ולשכות ההוצאה לפועל והטיפול בעניינים בימי פגרה ;
 - (2) פרסום פסקי דין של בתי משפט ;
 - (3) אגרות שיש לשלם בבתי משפט ובמשרדי ההוצאה לפועל והפטור מהן ;
 - (4) דמי נסיעה ולינה ושכר בטלה של עדים שהוזמנו להעיד בבתי משפט.
- (ב) תקנות לפי סעיף קטן (א)3(3) טעונות אישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

פרק ג': רשמים

סימן א': מינוי

84. מינוי רשם

[ב/30 ר/1]

[תיקונים: התשמ"ו, התשע"א (מס' 2)]

(א) נשיא בית המשפט העליון רשאי, באישור שר המשפטים, למנות שופט, או אדם הכשיר להתמנות שופט בית משפט שלום, לרשם של בית המשפט העליון, של בית משפט מחוזי או של בית משפט שלום.

(1א) לעניין סעיפים 2 ו-3 לחוק-יסוד: השפיטה, יראו רשם כאילו היה שופט.

(ב) הודעה על המינוי תפורסם ברשומות ומשפורסמה אין עוררין על המינוי.

(ג) בפרק זה -

"רשם" - מי שנתמנה רשם לפי סעיף זה ומי שהתמנה לרשם בכיר ;

"רשם בכיר" - מי שהתמנה לפי סעיף 84א.

84א. מינוי רשם בכיר

[תיקון התשע"א (מס' 2)]

(א) (1) על אף האמור בסעיף 84א(א), רשם בכיר יתמנה בידי שר המשפטים לפי בחירת הוועדה.

(2) לעניין הוראות סעיפים 5 עד 7, 9, 11 עד 14 לחוק-יסוד: השפיטה, והוראות סעיפים 5, 7א, 11, 12, 14, 15, 16א עד 24 ו-46, יראו רשם בכיר כאילו היה שופט.

(ב) מספר הרשמים הבכירים לא יעלה על 20 אחוזים ממספר התקנים של שופטים המכהנים בבתי משפט השלום; שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את המספר האמור.

[תיקון התשע"א (מס' 2)]

סימן ב': סמכויות רשמים

85. סמכויות מיוחדות

[2/ר]

[תיקון התשע"א (מס' 2)]

על אף האמור בכל דין בדבר סדרי דין ונוהג בבתי משפט אזרחיים ופליליים, יהיו לרשם הסמכויות המיוחדות האמורות בסעיפים 85 א עד 90.

85א. סמכות לדון בתובענות אזרחיות מסוימות

[תיקון התשע"א (מס' 2)]

(א) רשם בכיר רשאי לדון ולהחליט בתובענה אזרחית שסכום התובענה או שווי הנושא במועד הגשת התובענה אינו עולה על 50,000 שקלים חדשים, והוא אף אם עלה הסכום או השווי לאחר מכן מחמת שערור, הצמדה, ריבית, הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשם בכיר לא יהיה רשאי לדון באלה:

(1) תובענה לפיצויים בשל נזקי גוף או תובענה לשיפוי או לפיצוי על תשלומי פנסיה, תגמולים וכל הוצאה אחרת ששולמו או שישולמו בשל נזקי גוף, לרבות תובענה שעילתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975;

(2) תובענה שהוגשה בקשה לאשרה כתובענה ייצוגית לפי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006;

(3) תובענה אזרחית שבית משפט לענייני משפחה מוסמך לדון בה בהתאם להוראות חוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995.

86. פסק דין באין הגנה

[3/ר]

בתובענה שנתבע אינו מתגונן בה, לרבות תביעה בסדר דין מקוצר שלא ניתנה בה רשות להתגונן, רשאי הרשם -

(1) לדרוש ראייה בכתב;

(2) ליתן פסק דין על פי צד אחד נגד אותו נתבע;

(3) לבטל פסק דין שנתן לפי פסקה (2).

87. פסק דין מוסכם

[4/ר]

במשפטים, בין בערכאה ראשונה ובין בערעור, שבהם מסכימים בעלי הדין למתן פסק דין לפי נוסח מוסכם, רשאי רשם ליתן פסק דין; ורשאי רשם ליתן פסק דין כאמור אם הסכימו בעלי הדין לגופו של ענין ולא הסכימו על סכום הוצאות המשפט, והרשם ישום ויקבע בפסק הדין את ההוצאות האמורות.

88. מחיקת הליך

[5/ר]

רשם רשאי, על פי בקשה או מיזמתו, להורות, בהתאם לתקנות סדר הדין, שתובענה או ערעור יימחקו מחמת חוסר מעש.

89. עיקול זמני

[6/ר]

רשם רשאי ליתן צו עיקול זמני, ולצורך זה - צו לאיסור השימוש במעוקל ולשימורו, ורשאי הוא לבטל צווים כאמור.

90. בקשות שונות

[7/ר]

[תיקונים: התשנ"ה (מס' 2), התשע"א (מס' 2)]

רשם רשאי לדון ולהחליט ולהורות ככל שיראה לנכון בבקשות בכל ענין הנוגע לניהולו של הליך, לרבות ענינים אלה ובלבד שבענין שהחלטה בו היא החלטה לפי פסקאות (6), (9) ו-(10), ידון ויחליט רשם בכיר בלבד:

(1) מתן ערובה לתשלום הוצאות המשפט, על-פי בקשה של תובע, נתבע, מערער או משיב, או של הבא מטעמם;

(2) מתן רשות לתבוע בחזקת עני, דחיית תשלומן של אגרות ופטור מהן;

(3) הארכת המועד להגשת ערעור או בקשה לרשות ערעור;

(4) החזרת אגרות בית משפט ששולמו בטעות או מחמת שומת-יתר או מסיבה אחרת;

(5) תשלום כסף מקופת בית המשפט;

(6) מינוי אפוטרופוסים לדין;

(7) הוראות בדבר המצאת כתבי בית-דין, לרבות תחליף המצאה;

(8) שומת שכר עדים והוצאותיהם והחיוב בהם;

(9) בקשות דחופות בנוגע לשמיעת תובענה, ערעור או הליך אחר, הכל בכפוף להוראות סעיף 101;

(10) מינויו של מנהל חשבונות או רואה חשבון מומחים או של מומחה אחר, במקום שיש צורך בחוות דעת או בדין-וחשבון של מומחה קודם לבירורם של כל תובענה או הליך אחר, או לפני המשך בהם אם כבר התחיל הבירור בהם;

(11) ארכה לטעון, רשות לתקן כתב בטענות, גילוי מסמכים והצגתם ומסירת שאלונים;

(12) קביעת מועד לחקירתו הפומבית של חייב לפי פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ס-1980 (להלן - פקודת פשיטת הרגל).

91. סמכויות שהוענקו בתקנות

[10/ר]

[תיקונים: התשע"א (מס' 2), (מס' 3)]

בנוסף לאמור בסעיפים 85 עד 90 רשאי רשם לעשות כל דבר שבסדרי דין ונוהג, שהוסמך בתקנות לעשותו; תקנות המסמיכות רשם לעשות כל דבר שבסדרי דין ונוהג, טעונות את אישורה של ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת.

[תיקון התשנ"ה (מס' 3)]

92 - 93. (בוטלו).

94. עניני פשיטת רגל

[8/א]

בעניני פשיטת רגל, רשאי רשם של בית משפט שיש לו שיפוט כאמור בסעיפים 172 ו-173 לפקודת פשיטת הרגל -

(1) לפי בקשתו של חייב בפשיטת רגל, ליתן צו כינוס נכסים ולהכריז על החייב כפושט רגל;

(2) לנהל חקירות לפי סעיפים 27 עד 32, 59 ו-60 לפקודת פשיטת הרגל, וליתן צווים בהתאם להוראות אותם סעיפים.

95. החלטת רשם כהחלטת בית המשפט

[11/ר]

פסק דין והחלטה אחרת של רשם - כמוהם כפסק דין או החלטה אחרת של בית המשפט שבו הוא משמש רשם, והכל בכפוף לסעיף 96.

96. ערעור על החלטת רשם

[12/ר]

[תיקונים:]

התשמ"ה (מס' 3), התשמ"ו (מס' 3), התשס"ח (מס' 8), התש"ע (מס' 2), התשע"א (מס' 2)

(א) פסק דין של רשם של בית משפט שלום או של בית משפט מחוזי, דינו, לענין ערעור, כדין פסק דין של בית המשפט שבו הוא משמש רשם. (1א) החלטה אחרת של רשם בכיר, דינה, לענין ערעור, כדין החלטה אחרת של בית המשפט שבו הוא משמש רשם בכיר.

(ב) החלטה אחרת של רשם שאינו רשם בכיר ניתנת לערעור לפני בית המשפט שבו הוא משמש רשם, ורשאי בית המשפט לדון בו בשופט אחד.

(1ב) על אף האמור בסעיף קטן (ב), החלטת רשם בשאלה אם עניין מסוים הוא עניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42ב או עניין כלכלי-מינהלי כמשמעותו בסעיף 42ג, אם לאו, אינה ניתנת לערעור, ואולם החלטת רשם כי עניין מסוים אינו עניין כלכלי ניתנת לערעור אם תוצאת ההחלטה היא שבית המשפט המוסמך הוא בית משפט שלום; אין באמור בסעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו על פי דין של בעל דין לערער על החלטה כאמור במסגרת ערעור על פסק הדין.

(ג) החלטה של בית משפט שלום בערעור לפי סעיף קטן (ב), למעט בסוגי החלטות שנקבעו בצו לפי הוראות סעיף 52(ג), ניתנת לערעור לפני בית המשפט המחוזי, אם ניתנה רשות לכך בגוף ההחלטה או מאת בית המשפט המחוזי או אחד משופטיו.

(ד) החלטה של בית משפט מחוזי בערעור לפי סעיפים קטנים (ב) או (ג) על החלטה אחרת של רשם, למעט בסוגי החלטות שנקבעו בצו לפי הוראות סעיפים 41(ג) או 52(ג) ניתנת לערעור לפני בית המשפט העליון, אם ניתנה רשות לכך בגוף ההחלטה, או מאת נשיא בית המשפט העליון או שופט אחר של בית המשפט העליון שנשיאו קבע לכך, או מאת בית המשפט העליון.

(ה) פסק דין של רשם של בית המשפט העליון ניתן לערעור לפני בית המשפט העליון, שידון בו בשופט אחד.

סימן ג': סמכויות אחרות

97. קביעת פלוגות מוסכמות

[13/ר]

רשם רשאי לקבוע פלוגות מוסכמות להכרעת בית המשפט, והוא יציין בפרוטוקול את שמות בעלי הדין או עורכי הדין שהתייצבו לפניו ואת הפלוגות המוסכמות כאמור, אך בלי לפגוע בסמכותו של בית המשפט לערוך את הפלוגות מחדש בהתאם לכתבי הטענות.

98. שומת אגרות בית המשפט

[14/ר]

כל שאלה בדבר שומת אגרת בית המשפט בתובענה, בענין או בהליך, תובא לפני הרשם.

99. שומת הוצאות

[15/ר]

הרשם יהיה שמאי-הוצאות של בית המשפט שבו הוא משמש רשם.

100. חתימה על פסיקות

[16/ר]

רשם רשאי לחתום על פסיקות של פסקי דין ושל החלטות אחרות של בית המשפט.

101. רשימת המשפטים והודעה על הדיון בהם

[17/ר]

רשם יהיה אחראי לעריכת רשימת המשפטים שלפני בית המשפט ולפני שופטים בלשכותיהם, לפי הנחיות נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא, נשיא או סגן נשיא של בית משפט מחוזי או נשיא של בית משפט שלום, הכל לפי הענין, ורשאי הוא על פי בקשת תובע או מערער, או בהסכמת בעלי הדין או עורכי הדין שלהם, לקבוע ברשימה כל תובענה, הליך או ערעור לדיון ולהוציא לשם כך את ההודעות הדרושות.

102. השבעה וקבלת תצהיר

[19/ר]

כל שבועה או תצהיר יכולים להינתן בפני רשם.

103. סמכות נוספת

[20/ר]

כל מקום שנאמר בדין, כי מעשה פלוני או דבר פלוני אפשר שייעשה בידי פקיד שימנה לכך בית המשפט, רשאי הרשם לעשותו.

סימן ד' : הוראות שונות

104. תחולת הוראות

[44/ב]

[תיקונים: התשנ"ב, התשנ"ב (מס' 2), התשע"א (מס' 2)]

הוראות סעיפים 68 עד 79 ו-81 יחולו על רשם ועל הדיונים לפניו בהתאם לסמכויות הנתונות לו לפי כל דין; אך רשם שאינו שופט לא יהא מוסמך לשפיטה פלילית ולשפיטה לפי סעיף 72(א).

105. הרשם יבוא במקום המזכיר הראשי

[21/ר]

(א) הרשם ישמש בכל סמכות שניתנה למזכיר הראשי של בית המשפט העליון, של בית משפט מחוזי ושל בית משפט שלום וימלא כל תפקיד שניתן להם.

(ב) כל מקום שנאמר בדין, כי מסמך פלוני יוגש למזכיר הראשי של בית המשפט, יוגש המסמך למשרד בית המשפט.

105א. אתיקה ומשמעת

[תיקונים: התשנ"ב, התשס"ו (מס' 3)]

לענין אתיקה ושיפוט משמעותי של רשם עקב מילוי תפקידיו כרשם ולענין השעייתו מכהונת רשם, דין רשם שאינו שופט כדין שופט.

105ב. פסלות

(תיקון התשנ"ב)

לענין טענת פסלות נגד רשם, דין רשם שאינו שופט כדין שופט, והוראות סעיף 77א יחולו.

105ג. הודעה על גמר כהונה

(תיקון התשנ"ב)

הודעה על גמר כהונתו של רשם תפורסם ברשומות.

106. תקנות

[22/ר סיפה]

שר המשפטים רשאי להתקין תקנות סדרי דין לערעורים לפי פרק זה, ובכפוף להוראות פרק זה - גם תקנות הקובעות את הסמכויות והתפקידים של הרשמים בכל הנוגע לסדרי דין ולנוהג של בתי המשפט.

פרק ד': הוראות שונות

107. העברת סמכויות

[45/ב]

(א) כל סמכות מינהלית וכל סמכות להתקין תקנות סדרי דין שהוענקו לזקן השופטים, נתונות לשר המשפטים.

(ב) כל סמכות שיפוטית שהוענקה לזקן השופטים נתונה לנשיא בית המשפט העליון ולמשנה לנשיא בית המשפט העליון.

108. תקנות סדרי הדין

[8/ב, 46/ב]

(ד)

, 9/ב,

(ד)

[

(תיקון התשמ"ט)

(א) שר המשפטים רשאי להסדיר בתקנות סדרי דין את סדרי הדין והנוהג לפני בתי משפט, רשמים ולשכות הוצאה לפועל, במידה שלא יקבעו בחוק, ובהם -

(1) כל הנוגע לערעורים, לדיון נוסף ולמשפט חוזר לפי פרק ב', לרבות סדרי הבקשות לדיון נוסף ולמשפט חוזר ומועדי הגשתן;

(2) הארכת מועדים לעשיית דבר שבסדרי דין או בנוהג אף אם נקבעו בחיקוק;

(3) הטלת הוצאות משפט, הערכתן וקביעת תעריף לשכר טרחה של עורכי דין שבית משפט או רשם רשאי להקציב להם בעד פעולותיהם לפניו;

(4) קביעת שיעורי התשלומים שרשאי בית משפט או רשם לחייב בהם בעל דין בהליך אזרחי עבור רישום פרוטוקול הדיון, בין ידנית ובין במכשיר הקלטה או באמצעים אחרים (להלן - התשלומים), לרבות -

(1) סוגי ההליכים בהם ניתן להטיל את התשלומים;

(2) דרכי גביית התשלומים;

(3) מועדי הטלתם של התשלומים, תוך מתן אפשרות להטילם לפני ההליך, במהלכו או עם סיומו וכן לשנות עם סיום ההליך החלטה שניתנה קודם לכן לענין זה;

(4) התחשבות ביכולתו הכספית של בעל הדין;

(5) קביעת אגרה מיוחדת שתיועד למימון רישום פרוטוקולים כאמור בפסקה (4), שתשולם על-ידי בעל דין בהליך אזרחי בדרך שתיקבע בתקנות.

(ב) תקנות לפי סעיף קטן (א)(4) ו-(5) טעונות אישורה של ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת.

109. ביצוע ותקנות

[ש/28 רישה ב/47 רישה ר/22 רישה ת/10]

שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.

110. שמירת חוקים

[ב/49]

חוק זה אינו גורע מכל חוק אחר -

- (1) הדן בבתי משפט אחרים או בבתי דין אחרים;
- (2) המוציא ענינים מסויימים מסמכותם של בתי המשפט שחוק זה דן בהם, או מוסר לסמכותם ענינים נוספים;
- (3) הקובע לבית משפט הרכב מסויים או סדרי דין מסויימים לדיון בענינים מסויימים;
- (4) השולל זכות ערעור או מתנה לה תנאים.

111. הוראות מעבר

[ש/27]

(א)

, ב/50

(ג)

(א) מי שכיהן כשופט ערב תחילתו של חוק השופטים, התשי"ג-1953, רואים אותו כאילו נתמנה על פי חוק זה.

(ב) רשם שכיהן ערב תחילתו של חוק בתי המשפט, התשי"ז-1957, רואים אותו כאילו נתמנה על פי חוק זה.

[תיקונים: התשמ"ח (מס' 2), התשמ"ט (מס' 2), התש"ן, התשנ"א, התשנ"ב, התשנ"ב (מס' 2), התשנ"ה, התשס"ג (מס' 2), (מס' 3), התשס"ח (מס' 3), התש"ע (מס' 3), התשע"ב]

תוספת ראשונה

(סעיף 37)

חלק א'

1. עבירות לפי הסעיפים הבאים של חוק העונשין, התשל"ז-1977: 100; 102; 106; 108; 111 למעט בנסיבות שבהן העונש הוא מאסר עולם; 112; 114; 115; 144; 157; 165; 169; 214(ב2); 245 ו-246 בנסיבות המתוארות בסעיף 249א; 259(1); 290; 298; 302; 327; 329; 330 עד 332; 333 בנסיבות המתוארות בסעיף 335; 336; 348(ב); 369 עד 375; 377א(א5); 390; 402 עד 404; 406 ו-407 בנסיבות המתוארות בסעיף 408; 413יא; 448; 450; 454; 456.¹⁴
2. עבירות לפי סעיפים 117(א) ו-118, עבירה לפי סעיף 117(א) לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969.
3. עבירות לפי סעיף 89 לחוק הדואר, התשמ"ו-1986.
4. עבירות לפי סעיף 209 לפקודת המכס.
5. עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.
6. עבירה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003.
7. עבירה לפי סעיף 3 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000.¹⁵
8. עבירה לפי סעיף 2 לפקודת מניעת טרור, התש"ח-1948;
9. עבירה לפי סעיף 4 לחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד-1954, למעט בנסיבות שבהן העונש הוא מאסר עולם, ועבירה לפי סעיף 8 לחוק האמור;
10. עבירה לפי תקנה 85 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945;
11. עבירה לפי סעיף 8 לחוק איסור מימון טרור, התשס"ה-2005;
12. עבירה לפי סעיף 113 לחוק הספנות (ימאים), התשל"ג-1973;
13. עבירה לפי סעיף 64א(ג) לפקודת התעבורה.

חלק ב'

ערעורים לפי סעיפים 52(ב), 55 ו-60 לפקודת התעבורה.

[תיקון התשנ"ב (מס' 2)]

תוספת שניה

(סעיף 51)

חלק א'

עבירות לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977, הקבועות בסימן ה' לפרק ט' ובסעיפים 392, 393, 415,
423 ו-424.

[תיקונים: התשמ"ה (מס' 3), התשמ"ו (מס' 4), התשמ"ז, התשמ"ז (מס' 2), התשס"ב (מס' 2), התשס"ה, התשס"ח (מס' 6), (מס' 10), התשע"ב (מס' 5), (מס' 7)]

תוספת שלישית

1. חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968.
2. חוק יום הזכרון לחללי מערכות ישראל, התשכ"ג-1963.
3. חוק יום הזכרון לשואה ולגבורה, התשי"ט-1959.
4. חוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961.
- א4. חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008.
5. פקודת בריאות העם, 1940.
6. פקודת בריאות הציבור (מזון) [נוסח חדש], התשמ"ג-1983.
7. הפרק השלישי לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951.
8. פקודת העיריות (אספקת מים), 1936.
9. חוק הסדרת מקומות רחצה, התשכ"ד-1964.
10. חוק לימוד חובה, התש"ט-1949.
11. חוק הבטיחות במקומות ציבוריים, התשכ"ג-1963.
12. חוק הרשויות המקומיות (ביוב), התשכ"ב-1962.
13. (נמחק).
14. פקודת הכלבת.
15. סעיפים 195, 196 ו-490 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
16. חוק הגבלת העישון במקומות ציבוריים, התשמ"ג-1983.
17. פקודת המכרות.
18. חוק שמירת הנקיון, התשמ"ד-1984.
19. תקנות-שעת-חירום (אבטחת מוסדות חינוך), התשל"ד-1974.

20. תקנות שימור חיפה (אגף הכרמל), 1943.
21. תקנות התעבורה (סדרי תנועה ושמירת הבטחון בכרמלית בחיפה), התשכ"א-1961.
22. תקנות מחלות בעלי חיים (שחיטת בהמות), התשכ"ד-1964.
23. צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (בשר טחון), התשל"ו-1975.
- 23א. חוק חג המצות (איסור חמץ), התשמ"ו-1986.
24. חוק הרשויות המקומיות (שמוש ארעי במגרשים ריקים), התשמ"ז-1987.
25. חוק בנינים ציבוריים (מיתקני שתיה למים צוננים), התשמ"ז-1986.
26. חוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, התשנ"ג-1993.
27. חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאות, התשנ"ט-1969.
28. חוק המים, התשי"ט-1959.
29. חוק להסדרת הפיקוח על כלבים, התשס"ג-2002.
30. חוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים, התשנ"ז-1997.
31. תקנות מחלות בעלי חיים (בתי שחיטה לעופות), התש"ך-1960.
32. חוק הדרכים (שילוט), התשכ"ו-1966.
33. חוק החמרים המסוכנים, התשנ"ג-1993, לעניין עבירות לפי סעיפים 15 ו-16ב.
34. חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994.
35. חוק הפיקדון על מכלי משקה, התשנ"ט-1999, לעניין עבירות לפי סעיף 18(א)(3) ולפי סעיף 19 לעניין העבירות האמורות בפרט זה.
36. חוק לסילוק ולמיחזור צמיגים, התשס"ז-2007, לעניין עבירות לפי סעיף 15(א)(1), (3) ו-(4), לפי סעיף 15(א)(5) לחוק האמור - לעניין רישום לפי סעיף 9(ב), ולפי סעיף 16 לעניין העבירות האמורות בפרט זה.
37. פקודת היערות.
36. חוק הגנת הצומח, התשט"ז-1956.
36. חוק שמירת הסביבה החופית, התשס"ד-2004.
36. חוק הקרינה הבלתי מייננת, התשס"ו-2006.
36. חוק להסדרת הטיפול באריזות, התשע"א-2011, לעניין עבירות לפי סעיף 31(א)(1) או (2), (ב)(2) ו-(ג)(2) וכן עבירות לפי סעיף 32 לחוק האמור לעניין העבירות האמורות.

תוספת רביעית

(סעיף 70)

בבית משפט השלום ב _____ בקשה מס' _____
בקשה לאיסור פרסום שם של חשוד או פרטים אחרים _____

לפי סעיף 70(ה1) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד—1984 (להלן — החוק)) אני
הח"מ

שם משפחה	שם פרטי	שם האב	שם האם
----------	---------	--------	--------

מספר זהות	רחוב	מספר בית	יישוב	טלפון
-----------	------	----------	-------	-------

לאחר שנודע לי כי אני חשוד לכאורה ב — _____

מגיש בזה בקשה לפי סעיף 70(ה1) לחוק, לאיסור פרסום שמי וכל פרט

אחר שיש בו כדי לזהותי או לאיסור פרסום פרט אחר מפרטי החקירה כמפורט

להלן: _____

שכן הפרסום עלול לגרום לי נזק חמור, מנימוקים אלה: _____

תאריך	חתימה
-------	-------

.....

שר המשפטים

לוח השוואה

הסעיף החדש	הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם	א. חוק השופטים, התשי"ג-1953
81	א37	27	4		
68	38	28	5	הסעיף החדש	הסעיף הקודם
69	69	69	39	29	א5
70	40	30	8(א) (ג)	1	1
71	41	(1)108	8(ד)	2	2
72	42	31	9(א) (ג)	3	3
73	א42	(1)108	9(ד)	4	4

74	43	32	10	5	א4
104	44	33	11	6	6
107	45	34	12	7	7
108	46	35	13	8	8
109	47 רישה	36	14	9	9
83	47 סיפה	37	15	10	10
הושמט	48	38	16	11	12
110	49	39	17	82	14
הושמט	50(א),(ב),(ד),(ה)	40	18	12	16
41	41	41	19	14	א16
(ב)111	50(ג)	42	20	13	17
הושמט	51	43	21	16	א17
הושמט	52	44	22	15	18
תוס' ראשונה	תוס' ראשונה	45	23	7	21

תוס' שלישית	תוס' שניה	46	24	18	22
תוס' שניה	תוס' שלישית	47	25	19	א22
		48	26	20	23
		49	א26	22	25
		50	27	23	26
		51	28	א)111	א)27
ג. חוק שיפוט בתביעות קטנות, התשל"ו-1976:	ג. חוק שיפוט בתביעות קטנות, התשל"ו-1976:	52	29	הושמט	ב)27
53	53	53	א29	הושמט	27
		54	ב29	109	28 רישה
הסעיף החדש	הסעיף הקודם	55	ג29	21	28 סיפה
56	56	56	ד29	הושמט	29
59	1	57	ה29	הושמט	30
60	2	58	ו29		

				30			3	84(א) ו-1 (ב)	61				
				31	הושמט		62	4	62	ב. חוק בתי המשפט, התשי"ז-1957			
				80	5		67	67	67	32			
					34		63	75	6				
					35	הסעיף החדש	64	76	7	הסעיף הקודם			
				77	8		65	65	65	א35			
				25	36		66	78	9	2			
				26	37		109 רישה	79	10	3			
										ד. פקודת הרשמים [נוסח חדש], התשל"א-1971:			
									7	90	15	99	
									8	92	16	100	הסעיף הקודם
									93	101	101	101	א8

102	19	94	9	84(ג)	1
103	2	91	10	85	2
105	21	95	11	86	3
109	22 רישה	96	12	87	4
106	22 סיפה	97	13	88	5
		98	14	89	6

1. ס"ח 1123, התשמ"ד (31.8.1984), עמ' 198.
תיקונים: ק"ת 4722, התשמ"ה (31.10.1984), עמ' 157;
ק"ת 4722, התשמ"ה (31.10.1984), עמ' 158 [התשמ"ה (מס' 2)];
ס"ח 1149, התשמ"ה (3.7.1985), עמ' 138 [התשמ"ה (מס' 3)] (ת"ט ס"ח התשמ"ו, עמ' 39);
ס"ח 1160, התשמ"ו (24.10.1985), עמ' 36;
ק"ת 4881, התשמ"ו (12.12.1985), עמ' 266 [התשמ"ו (מס' 2)];
ס"ח 1191, התשמ"ו (13.8.1986), עמ' 216 [התשמ"ו (מס' 3) ו-(מס' 4)];
ס"ח 1207, התשמ"ז (22.3.1987), עמ' 45;
ק"ת 5051, התשמ"ז (27.8.1987), עמ' 1238 [התשמ"ז (מס' 2)];
ס"ח 1246, התשמ"ח (31.3.1988), עמ' 67;
ס"ח 1261, התשמ"ח (27.7.1988), עמ' 186 [התשמ"ח (מס' 2)];
ס"ח 1274, התשמ"ט (13.4.1989), עמ' 48 (ת"ט ס"ח 1275, התשמ"ט, עמ' 56);
ס"ח 1283, התשמ"ט (3.8.1989), עמ' 87 [התשמ"ט (מס' 2)];
ס"ח 1288, התשי"ן (20.11.1989), עמ' 6;
ס"ח 1290, התשי"ן (7.12.1989), עמ' 12 [התשי"ן (מס' 2)];
ס"ח 1300, התשי"ן (12.1.1990), עמ' 45 [התשי"ן (מס' 3)];
ס"ח 1338, התשנ"א (3.1.1991), עמ' 54;
ס"ח 1350, התשנ"א (26.3.1991), עמ' 116 [התשנ"א (מס' 2)];
ס"ח 1361, התשנ"א (26.6.1991), עמ' 178 [התשנ"א (מס' 3)];
ס"ח 1383, התשנ"ב (13.2.1992), עמ' 68;
ס"ח 1390, התשנ"ב (24.3.1992), עמ' 143 [התשנ"ב (מס' 2)];
ס"ח 1422, התשנ"ג (11.6.1993), עמ' 118;
ס"ח 1445, התשנ"ד (9.1.1994), עמ' 49;
ס"ח 1511, התשנ"ה (23.3.1995), עמ' 152;
ס"ח 1514, התשנ"ה (31.3.1995), עמ' 168 [התשנ"ה (מס' 2)];
ס"ח 1537, התשנ"ה (7.8.1995), עמ' 396 [התשנ"ה (מס' 3)];
ס"ח 1567, התשנ"ו (29.2.1996), עמ' 108;
ס"ח 1640, התשנ"ח (5.12.1997), עמ' 17;
ס"ח 1661, התשנ"ח (19.3.1998), עמ' 170 [התשנ"ח (מס' 2)];
ס"ח 1663, התשנ"ח (31.3.1998), עמ' 181 [התשנ"ח (מס' 3)];
ס"ח 1709, התשנ"ט (29.4.1999), עמ' 150;

סי"ח 1739, התשי"ס (11.6.2000), עמ' 194 ;
ק"ית 6057, התשי"ס (26.9.2000), עמ' 920 [התשי"ס (מס' 2)] ;
סי"ח 1783, התשס"א (29.3.2001), עמ' 198 (שני תיקונים) ;
סי"ח 1804, התשס"א (7.8.2001), עמ' 498 [התשס"א (מס' 2)] ;
סי"ח 1804, התשס"א (7.8.2001), עמ' 502 [התשס"א (מס' 3)] ;
סי"ח 1839, התשס"ב (25.3.2002), עמ' 244 ;
ק"ית 6193, התשס"ב (26.8.2002), עמ' 1266 [התשס"ב (מס' 2)] ;
סי"ח 1883, התשס"ג (29.12.2002), עמ' 202 ;
סי"ח 1894, התשס"ג (17.6.2003), עמ' 507 [התשס"ג (מס' 2)] ;
סי"ח 1896, התשס"ג (16.7.2003), עמ' 514 [התשס"ג (מס' 3)] ;
סי"ח 1907, התשס"ד (3.11.2003), עמ' 8 ;
סי"ח 1928, התשס"ד (1.3.2004), עמ' 306 [התשס"ד (מס' 2)] ;
סי"ח 1932, התשס"ד (21.3.2004), עמ' 320 ועמ' 329 [התשס"ד (מס' 3)] ;
סי"ח 1955, התשס"ד (10.8.2004), עמ' 506 [התשס"ד (מס' 4)] ;
ק"ית 6364, התשס"ה (25.1.2005), עמ' 346 ;
סי"ח 2038, התשס"ו (8.12.2005), עמ' 52 ;
סי"ח 2054, התשס"ו (12.3.2006), עמ' 284 [התשס"ו (מס' 2)] (ת"ט בסי"ח 2063, התשס"ו, עמ' 394) ;
סי"ח 2062, התשס"ו (24.7.2006), עמ' 385 [התשס"ו (מס' 3)] (ת"ט בסי"ח 2073, התשס"ז, עמ' 28) ;
סי"ח 2067, התשס"ז (29.10.2006), עמ' 6 הצ"ח - ממשלה 231, התשס"ו, עמ' 236 והצ"ח - כנסת 99, התשס"ו, עמ' 18 ;
סי"ח 2103, התשס"ז (12.7.2007), עמ' 382 [התשס"ז (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 298, התשס"ז, עמ' 612 ;
סי"ח 2119, התשס"ח (25.11.2007), עמ' 47. הצ"ח - ממשלה 196, התשס"ה, עמ' 1116 ;
סי"ח 2131, התשס"ח (3.2.2008), עמ' 173 [התשס"ח (מס' 2)]. הצ"ח - כנסת 183, התשס"ח, עמ' 48 ;
סי"ח 2132, התשס"ח (7.2.2008), עמ' 180 [התשס"ח (מס' 3)]. הצ"ח - כנסת 184, התשס"ח, עמ' 50 ;
סי"ח 2138, התשס"ח (10.3.2008), עמ' 248 [התשס"ח (מס' 4)]. הצ"ח - ממשלה 341, התשס"ח, עמ' 219 ;
סי"ח 2139, התשס"ח (18.3.2008), עמ' 252 [התשס"ח (מס' 5)]. הצ"ח - ממשלה 316, התשס"ז, עמ' 740 ;
סי"ח 2155, התשס"ח (11.6.2008), עמ' 537 [התשס"ח (מס' 6)]. הצ"ח - כנסת 196, התשס"ח, עמ' 112 ;
סי"ח 2168, התשס"ח (21.7.2008), עמ' 664 [התשס"ח (מס' 7)]. הצ"ח - כנסת 216, התשס"ח, עמ' 232 ;
סי"ח 2169, התשס"ח (27.7.2008), עמ' 668 [התשס"ח (מס' 8)]. הצ"ח - ממשלה 341, התשס"ח, עמ' 212 ;
סי"ח 2171, התשס"ח (30.7.2008), עמ' 717 [התשס"ח (מס' 9)]. הצ"ח - ממשלה 244, התשס"ו, עמ' 499 והצ"ח - כנסת 221, התשס"ח, עמ' 254 ;
סי"ח 2174, התשס"ח (31.7.2008), עמ' 784 [התשס"ח (מס' 10)]. הצ"ח - כנסת 111, התשס"ו, עמ' 126 והצ"ח - כנסת 210, התשס"ח, עמ' 209 ;
סי"ח 2176, התשס"ח (6.8.2008), עמ' 813 [התשס"ח (מס' 11)]. הצ"ח - כנסת 239, התשס"ח, עמ' 354 ;
סי"ח 2188, התשס"ט (16.11.2008), עמ' 66. הצ"ח - ממשלה 260, התשס"ז, עמ' 16 ועמ' 90 ;
סי"ח 2192, התשס"ט (16.11.2008), עמ' 115. הצ"ח - ממשלה 380, התשס"ח, עמ' 520 ;
סי"ח 2223, התשי"ע (17.1.2010), עמ' 310. הצ"ח - ממשלה 456, התשי"ע, עמ' 16 ;
סי"ח 2253, התשי"ע (27.7.2010), עמ' 612 [התשי"ע (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 484, התשי"ע, עמ' 358 (ת"ט בסי"ח 2258, התשע"א, עמ' 14) ;
סי"ח 2256, התשי"ע (29.7.2010), עמ' 652 [התשי"ע (מס' 3)]. הצ"ח - ממשלה 410, התשס"ט, עמ' 32 ;
סי"ח 2274, התשע"א (27.1.2011), עמ' 272. הצ"ח - ממשלה 489, התשי"ע, עמ' 440 ;
סי"ח 2299, התשע"א (6.6.2011), עמ' 928 [התשע"א (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 540, התשע"א, עמ' 8 ;
סי"ח 2299, התשע"א (6.6.2011), עמ' 932 [התשע"א (מס' 3)]. הצ"ח - ממשלה 540, התשע"א, עמ' 2 ;

- ס"ח 2316, התשע"א (17.8.2011), עמ' 1141 [התשע"א (מס' 4)]. הצ"ח - כנסת 359, התשע"א, עמ' 42;
- ס"ח 2317, התשע"א (17.8.2011), עמ' 1169 [התשע"א (מס' 5)]. הצ"ח - ממשלה 475, התש"ע, עמ' 164;
- ס"ח 2319, התשע"ב (9.11.2011), עמ' 2. הצ"ח - כנסת 394, התשע"א, עמ' 198;
- ס"ח 2329, התשע"ב (4.1.2012), עמ' 98 [התשע"ב (מס' 2)]. הצ"ח - כנסת 412, התשע"ב, עמ' 2;
- ס"ח 2329, התשע"ב (4.1.2012), עמ' 98 [התשע"ב (מס' 3)]. הצ"ח - ממשלה 436, התשס"ט, עמ' 348 ו-692;
- ס"ח 2332, התשע"ב (18.1.2012), עמ' 124 [התשע"ב (מס' 4)]. הצ"ח - ממשלה 521, התש"ע, עמ' 1180 (ת"ט בס"ח 2342, התשע"ב, עמ' 192);
- ס"ח 7090, התשע"ב (16.2.2012), עמ' 774 [התשע"ב (מס' 5)];
- ס"ח 2368, התשע"ב (17.7.2012), עמ' 507 [התשע"ב (מס' 5א)]. הצ"ח - ממשלה 676, התשע"ב, עמ' 734;
- ס"ח 2370, התשע"ב (23.7.2012), עמ' 523 [התשע"ב (מס' 6)]. הצ"ח - כנסת 459, התשע"ב, עמ' 164;
- ס"ח 2381, התשע"ב (8.8.2012), עמ' 744 [התשע"ב (מס' 7)]. הצ"ח - ממשלה 672, התשע"ב, עמ' 600 (תיקון עקיף במסגרת חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012).
2. מי שניהן ביום 12.7.07 (להלן - יום התחילה) כנשיא או כסגן נשיא בבית משפט מחוזי או בבית משפט שלום, תהיה תקופת כהונתו המצטברת בתפקיד האמור כמפורט להלן, לפי הענין, ולא ניתן לשוב ולמנותו לתקופת כהונה נוספת באותו תפקיד בבית משפט שדרגתו זהה לדרגת בית המשפט שבו כיהן בתפקיד זה:
- (1) לענין מי שמונה לראשונה לתפקיד האמור במהלך ארבע השנים שקדמו ליום התחילה - שמונה שנים;
- (2) לענין מי שמונה לראשונה לתפקיד האמור לפני ארבע השנים שקדמו ליום התחילה אך לא לפני שמונה שנים מיום התחילה - תשע שנים או עד תום התקופה הנקובה בכתב המינוי, לפי המאוחר;
- (3) לענין מי שמונה לראשונה לתפקיד האמור לפני שמונה השנים שקדמו ליום התחילה עד יום 1 במרס 2009 או עד תום התקופה הנקובה בכתב המינוי, לפי המאוחר.
3. סעיף 10א יחול מיום 12.4.06 ועד תום 4 שנים מיום זה.
4. ס"ק 18(א)(5) לא יחול לגבי מעשה או מחדל שנעשו לפני מועד כניסתם לתוקף של כללי אתיקה לשופטים שנקבעו לפי סעיף 16 לחוק.
5. על פי תיקון התשס"ח (מס' 4): צו בתי המשפט (הקמת בית משפט מחוזי מרכז), התשס"ז-2007, צו בתי משפט (הוראות מעבר) (אזורי השיפוט של בתי המשפט המחוזיים) (תיקון), התשס"ז-2007, וצו בתי המשפט (הקמת בית משפט מחוזי מרכז) (תיקון), התשס"ז-2007, יראו אותם כאילו הותקנו כדין לפי סעיף 33 לחוק וכל סמכות שהוקנתה לבית משפט לדון בהליך מכוח הוראות אותם צווים תעמוד בעינה עד לסיום ההליך.
6. ס"ק 39(ג) יחול מיום 12.4.2006 ועד תום 4 שנים מיום זה.
7. תחילת תוקפו של תיקון התש"ע (מס' 2) והקמת המחלקה הכלכלית - ביום 15.12.10.
8. תחילת תוקפו של סימן ב'1 וסעיפים 42-442 - ביום 15.12.2010.
9. ס"ק 50(ג) יחול מיום 12.4.2006 ועד תום 4 שנים מיום זה.
10. הסכום המקורי היה 40,000 ש"ח. החל מיום 1.1.1988 שונה הסכום ל-150,000 שקלים חדשים (ק"ת התשמ"ז, עמ' 1262). החל מיום 1.1.1990 שונה הסכום ל-300,000 ש"ח (ק"ת התשמ"ט, עמוד 1386). החל מיום 1.3.1991 שונה הסכום ל-360,000 ש"ח (ק"ת התשנ"א, עמוד 694), החל מיום 1.1.1992 שונה הסכום ל-450,000 ש"ח (ק"ת התשנ"ב, עמ' 624). החל מיום 1.6.1993 שונה הסכום ל-500,000 ש"ח (ק"ת התשנ"ג, עמ' 866). החל ביום 1.6.1994 שונה הסכום ל-600,000 ש"ח (ק"ת התשנ"ד, עמ' 912). החל ביום 2.7.1995 שונה הסכום ל-1,000,000 ש"ח (ק"ת התשנ"ה, עמ' 1578). החל ביום 17.6.2001 שונה הסכום ל-2.5 מליון ש"ח (ק"ת התשס"א, עמ' 796).
11. המילים "או שופט בקיצבה" שבס"ק 57(א) וס"ק 57(ב) כולו לא יחולו בתקופה שמיום 12.4.2006 ועד תום 4 שנים מיום זה.
12. הסכום עודכן ל-30,000 ש"ח החל מיום 1.9.08 בצו שפורסם בק"ת 6702, התשס"ח, עמ' 1228, ל-30,100, החל מיום 1.1.09 (י"פ 5895, התשס"ט, עמ' 1584), ל-31,200 ש"ח החל מיום 1.1.10 (י"פ 6041, התש"ע, עמ' 1186), ל-31,900 ש"ח החל מיום 1.1.11 (י"פ 6184, התשע"א, עמ' 1976), ל-32,700 ש"ח החל מיום 1.1.12 (י"פ 6354, התשע"ב, עמ' 1779) ול-33,200 החל מיום 1.1.13 (י"פ 6528, התשע"ג, עמ' 2121).
13. סעיף 66 לא יחול בתקופה שמיום 12.4.2006 ועד תום 4 שנים מיום זה.

14. הוגש כתב אישום על עבירה לפי סעיף 377א(א)(5) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, לפני יום 7.2.2008, וטרם התקיימה הקראת האישום לפי סעיף 143 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, יחולו על ההליך הוראות סעיף 37(ב)(1) לחוק ופרט 1 לחלק א' בתוספת.

15. הוגש כתב אישום על עבירה לפי סעיף 3 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, לפני יום 16.7.03, וטרם התקיימה הקראת האישום לפי סעיף 143 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, יחולו הוראות סעיף 37(ב)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ופסקה זו, על ההליך.